

החידון המחוזי תשע"ה תקנון החידון וסדריו

שלבי החידון

א. מבחן מיון בכתב.

ב. חידון פומבי.

א. מבחן המיון בכתב

1. המבחן יתקיים ב 17.2.2015, כ"ח בשבט התשע"ה, לפני החידון הפומבי.
2. במבחן מוקדם זה ניתן לצבור עד 50 נקודות. הנקודות שיצטברו בשלב זה יזקפו לזכותם של הנבחנים בחידון הפומבי.

ב. החידון הפומבי

1. בחידון זה שלושה שלבים.
2. משתתפים בו עד 16 הנבחנים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר במבחן המיון.
3. הנקודות שצברו הנבחנים במבחן המיון יזקפו לזכותם בשלב זה.
4. שלב א: בשלב זה יוצגו 4 סרטונים. לאחר כל סרטון יוצגו שאלות ל-4 מתמודדים. לכל מתמודד/ת תוצג שאלה אחת, בת שני חלקים. תשובה נכונה על חלק אחד תזכה את המתמודד/ת ב-8 נקודות. תשובה מלאה על שני החלקים תזכה אותם ב-16 נקודות. עם סיום מחזור השאלות הזה, ירדו כל המתמודדים מן הבמה.
5. שלב ב: משחק מחשב. בשלב זה ישתתפו עד 7 מתמודדים – אלה שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר. לפני המתמודדים יוצג משחק מחשב ובו 10 משבצות לבחירה. כל משבצת מסמלת נושא מסוים, שייחשף רק לאחר שהמשבצת נבחרה.
6. המתמודדים יבחרו באקראי משבצת, וישיבו על 4 שאלות במשך 60 שניות. כל תשובה נכונה תזכה ב-5 נקודות. תשובות נכונות על כל 4 השאלות יזכו ב-20 נקודות.
7. בתום שלב זה ירדו המתמודדים מן הבמה. לשלב הבא יעלו עד 4 מתמודדים – אלה שזכו בניקוד הגבוה ביותר.
8. שלב ג: שלב השאלה הזהה. בשלב זה יישאלו המתמודדים 7 שאלות זהות בכתב.
9. למתמודדים יהיו 2 דקות לכל היותר להשיב על השאלות. כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-2 נקודות. תשובות נכונות על כל שבע השאלות יזכו ב-14 נקודות.
10. המתמודד/ת שיזכה/שתזכה בניקוד הגבוה ביותר, יוכר/תוכר כחתן/כלת החידון המחוזי ויעלה/תעלה לשלב הארצי.
11. אם יותר משני מתמודדים ישיגו ניקוד זהה, יציג המנחה שאלות בעל פה למתמודדים, עד שתושג הכרעה סופית של מתמודד/ת אחד/אחת בלבד שיעלה/תעלה לחידון הארצי כנציג/ה יחיד/ה של המחוז לחידון הממלכתי ולחידון הממלכתי-דתי.

סדר הצגת השאלות לנבחנים

1. הנבחנים ישובו על הבמה לפי סדר ה-א"ב של שמות משפחותיהם. על השולחן, ליד כל נבחן, יוצב שלט עם שמו (שם פרטי ואחריו שם משפחה) ושם בית הספר שהוא לומד בו.
2. סדר הצגת השאלות לנבחנים יהיה לפי סדר ישיבתם.
3. כל נבחן יקבל את שאלתו בכתב לפני הצגתה בפומבי בקול, ויענה מיד עם הצגתה. השאלות יימסרו לנבחנים על ידי מזכירות החידון.
4. ענה הנבחן תשובה מלאה על שאלתו, יכריז יושב ראש חבר השופטים את מספר הנקודות שהנבחן זכה בהן, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו.
5. ענה הנבחן תשובה חלקית, יוועץ היושב ראש בחבריו השופטים ויכריז את מספר הנקודות שהנבחן זכה בהן, ואלה יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו.
6. לא ענה הנבחן על השאלה, יכריז היושב ראש שאין מענה, ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שם הנבחן.

חבר השופטים

1. חבר השופטים מורכב מהיושב ראש, ולצדו שני שופטים או ארבעה שופטים.
2. היושב ראש אחראי לשיפוט, והוא מכריז את מספר הנקודות שכל נבחן זכה בהן. היושב ראש מפקח על רישום הניקוד ועל סיכומו.
3. היושב ראש מורה למנחה להכריז את שמות העולים משלב לשלב.
4. בעת הצורך, אם הנבחן לא השיב תשובה מלאה, יקרא היושב ראש את התשובה המלאה. הוא רשאי לכבד בקריאת חלק מהתשובות את חבריו השופטים ואת המנחה.
5. היושב ראש יורה למנחה להכריז בסוף החידון את שמות חתן/כלת המחוז והסגנים.
6. חבר השופטים ידון בערעורים, אם יהיו כאלה, במהלך החידון בלבד (בין שלב לשלב).
7. לאחר החידון לא יקבלו השופטים כל ערעורים.
8. ועדת ההיגוי הארצית לחידון התנ"ך במינהל חברה ונוער, תשמש סמכות עליונה לפסיקות סופיות לגבי ערעורים על החלטות השופטים, אם יהיו כאלה.

תפקיד המנחה

1. מנהל את החידון על פי הסדרים שנקבעו מראש.
2. מזמין את המשתתפים ואת חבר השופטים לבמה.
3. מזמין את המברכים ודואג לסדר ההופעות האמנותיות.
4. קורא את השאלות.
5. מכריז את שמו של כל נבחן לפני שמוצגת לו השאלה.
6. מכריז את שמות העולים משלב לשלב על פי הוראות יושב ראש חבר השופטים.
7. מכריז את שמות החתן/הכלה והסגנים על פי הוראות יושב ראש חבר השופטים.

זוכים, תעודות ופרסים

1. בתום החידון יוזמנו כל המשתתפים לשבת במקומותיהם על הבמה, ויוענקו להם תעודות השתתפות בחידון וספר תנ"ך.
2. בעל הניקוד הגבוה ביותר יוכתר/תוכתר כחתן/כלת התנ"ך המחוזי/ת.
3. לחידון הארצי יעלה/תעלה החתן או כלה של החידון הממלכתי במחוז; והחתן או כלה של החידון הממלכתי-דתי במחוז. במקרה של ניקוד זהה למקום הראשון, יישאלו שני הנבחנים שאלות נוספות, עד להכרעה ביניהם.
4. בסופו של החידון יוכרז זוכה אחד/ת בלבד במחוז מהחידון הממלכתי, וזוכה אחד בלבד במחוז מהחידון הממלכתי-דתי והם ייצגו את המחוז בחידון הארצי שיתקיים ב 24.3.2015, ד' בניסן התשע"ה באשקלון.
5. לכל אחד מהזוכים תוענק התעודה המתאימה ופרסים.

חידון מחוזי בכתב לבתי הספר הממלכתיים-דתיים

שם התלמיד/ה: _____

שם בית הספר: _____

הכיתה: _____

זמן הבחינה: 45 דקות

ניקוד: _____

במבחן מוקדם זה ניתן לצבור עד 50 נקודות

הספרים והפרקים הנכללים בחידון:

מלכים א: כל הספר
מלכים ב: כל הספר
ישעיה: פרקים א-יב, כה-לה, 0-10
ירמיה: פרקים א-ב, יא-כג, ל-לג
יונה: כל הספר

בראשית: פרקים יב-נ
שמות: פרקים א-כד, לא-לד
ויקרא: פרקים יט, כג, כד, כה
במדבר: פרקים י-יז, כ-כה, כז, לב
דברים: פרקים כ-כז, כט-לד
יהושע: פרקים א-יא, יד, כב-כד
שופטים: כל הספר
רות: כל הספר
שמואל א: כל הספר
שמואל ב: כל הספר

לפניכם 20 שאלות. לכל שאלה ארבע תשובות אפשריות.

הקיפו בעיגול את התשובה הנכונה ביותר.

בהצלחה!

1. לאחר מעמד הר סיני מצווה ה': "וְאִם מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה לִּי לֹא תִבְנֶה אֶתְּהֶן גִּזִּית כִּי חֲרָבָה הַנִּפְתָּ עָלֶיהָ וְתַחֲלֶלְהָ". היכן עוד נאמר ציווי זה, האוסר לבנות מזבח מאבנים שהונף עליהן ברזל?
- במצווה של בניית המזבח במשכן
 - במצווה של בניית המזבח בהר עיבל
 - בתיאור של בניית המזבח בימי שלמה
 - בדברי המשלחת לבני גד וראובן על אודות המזבח שבנו
2. עצמותיהם של שאול ושל יהונתן נקברו פעמיים. פעם בידי אנשי יבש ופעם בידי דוד. היכן קבר דוד את עצמותיהם?
- ביבש
 - בגבעת שאול
 - בגבע בנימין
 - בצלע
3. מי האשים אנשים אחרים: "לָמָּה [...] תִּפְרְעוּ אֶת הָעַם?"
- פרעה
 - רבשקה
 - עלי
 - ירבעם
4. המלאך הפוגש את גדעון מברכו לשלום ואומר לו שה' עמו. מי עוד בירך לשלום בדרך דומה?
- מלכיצדק
 - יהוא
 - בעז
 - דוד
5. דוד קובע חוק בישראל: "כִּי כָחֶלֶק הַיָּרֵד בְּמִלְחָמָה וְכָחֶלֶק הַיֹּשֵׁב עַל הַפְּלִים יִחְדְּוּ יַחֲלֶקוּ". מי עוד ציווה על לוחמים לחלק את שללם עם אחיהם?
- אברהם
 - יהושע
 - גדעון
 - שאול
6. במי שלח ה' גְּדוּדִים בני עמים שונים?
- ביהורם
 - ביהויקים
 - ביהואחז
 - באחז

7. הנביאים הרבו להשתמש במשלים מהעולם החקלאי. "מְקֹשָׁה" היא חלקת שדה לגידול ירקות. על פי ישעיהו, איזה סוג של ביתן שמירה היה במקשה?
 א. מלונה
 ב. סוכה
 ג. בית
 ד. נצורה
8. את מי מהבאים לקח נְבוֹזְרָאֲדָן לְרַבְלָה?
 א. את הפקיד על אנשי המלחמה
 ב. את הנציב אשר ליהודה
 ג. את משנה שר הצבא
 ד. את הכוהן רועה המלך
9. למי מהמלכים הבאים מעביר ירמיהו מסר בעזרת דוגמה ממעשיו הטובים של אבי המלך?
 א. לאמון
 ב. ליהויקים
 ג. ליהויכין
 ד. ליהואחז
10. אלישע משתמש בכלי הבקר כדי להבעיר אש וכדי לבשל את בשר בקרו. בסיפור אחר, מי הציע את "כְּלֵי הַבָּקָר לְעֵצִים"?
 א. אליהו
 ב. אסא
 ג. ארונה
 ד. בעשא
11. מה אומר "מִשַׁל הַקְּדָמְנִי"?
 א. הַרְשָׁעִים נִתְּנָם לַחֶרֶב
 ב. עִם כָּבֵד עֹן זָרַע מְרַעִים
 ג. מְרַשָּׁעִים יֵצֵא רָשָׁע
 ד. מִדְּוַע דֶּרֶךְ רָשָׁעִים צִלְחָה
12. מדוע צריך היה דוד לעבור את הירדן עוד באותו לילה, לאחר שאבשלום התייעץ עם חושי ועם אחיתופל?
 א. כי אבשלום בחר בעצת חושי
 ב. למקרה שאבשלום יקבל את עצת אחיתופל
 ג. כי אבשלום קיבל את עצת אחיתופל
 ד. כדי שאבשלום יבחר בעצת חושי

13. ה' מצווה את ישראל: "וְלֹא יֵרְאוּ פְנֵי רִיקָם", כלומר אין לעלות אל מקום המשכן ללא מנחה. מי נתנו מנחה לה' כדי לא להשיב את פניו ריקם?

- א. אנשי בית שמש
- ב. פלשתים
- ג. מנוח ואשתו
- ד. חמשת בני דן

14. מה מתאר ישעיהו באמצעות המשל למציאת "הַתִּירוֹשׁ בְּאֶשְׁכּוֹל"?

- א. את אכזבת ה' מישראל
- ב. את השארית שישאיר ה' לישראל
- ג. את עושרה של הארץ
- ד. את ייחודו של עם ישראל משאר העמים

15. בשירת האזינו מתואר שה' ירחם על עמו ויצילו מאויביו "כִּי יִרְאֶה כִּי אֶזְלַת יָד וְאָפֶס עֶצוֹר וְעֶזְזוֹב". היכן אחר כך מתוארים רחמי ה' בראותו כי "אָפֶס עֶצוֹר וְאָפֶס עֶזְזוֹב וְאִין עֶזֶר לְיִשְׂרָאֵל"?

- א. בתיאור החטא, העונש והתשובה בתחילת ספר שופטים
- ב. בתיאור של תשועת ממלכת ישראל בימי יהואחז בן יהוא
- ג. בתיאור של תשועת ממלכת ישראל בימי ירבעם בן יואש
- ד. בנבואת ישעיהו על הגאולה

16. כאשר עגלון שומע שלאהוד יש דבר אלוהים אליו, הוא קם מעל כיסאו. איזה מניע הקים גם מלך אחר מכיסאו: "וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ [...] וַיִּשְׁתַּחוּ"?

- א. הגעת אמו אליו
- ב. הגעת נביא אליו
- ג. מציאת ספר התורה
- ד. השמועה על ההרג של שר צבאו

17. במקומות רבים מושוות התנהגויות בעת כאב וצרה להתנהגותה של אישה יולדת. מי הנביא שתמה על כך שגברים מתנהגים כמו נשים בשעת לידה?

- א. משה
- ב. אלישע
- ג. ישעיהו
- ד. ירמיהו

18. מי אמר "נַעֲצֹרָה נָא אוֹתְךָ"?

- א. גדעון
- ב. מנוח
- ג. אבי הפילגש
- ד. ירבעם בן נבט

19. מהי כמות הסולת שממנה הכינו כל אחת מ-12 החלות שהונחו על השולחן במשכן?

- א. חצי עשרון
- ב. עשרון
- ג. שני עשרונים
- ד. שלושה עשרונים

20. "וַיִּרְעוּ לָנוּ מִצְרַיִם וְלֹאֲבֹתֵינוּ: וַנִּצְעַק אֶל ה' וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ וַיֵּצֵאנוּ מִמִּצְרַיִם". למי מופנים הדברים?

- א. ליתרו
- ב. לעם ישראל
- ג. לְכוּהַן
- ד. למלך אדום

חלק ב' - זהו על פי התיאור את המקום המודגש

21. מהיכן הגיע המלך שהחליף את "המֶכָה את מדין בשדה מואב" _____

22. שם העיר שמלכה נקרא הרם _____

23. מקום המוזכר פעמיים בהקשר של מרד. פעם התחבאו בו שליחי המלך, ופעם הומלך בו

המורד _____

24. בסביבות העיר הזאת חנו ישראל "כשני חשיפי עדים" _____

25. בסמוך ליישוב זה הוקם "מחנה דן" בנחלת יהודה _____

אֲז תִצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ וְאֲז תִשְׁכִּיל...

חידון מחוזי בכתב לבתי הספר הממלכתיים-דתיים תשע"ה

תשובון

השאלה	התשובה	הפסוק	המקור
1	ב. במצווה של בניית המזבח בהר עיבל	וְהָיָה בְעֵבְרְכֶם אֶת הַיַּרְדֵּן תִּקְיֹמוּ אֶת הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם בְּהַר עֵיבֵל וְשָׂדֶת אוֹתָם בְּשִׂיד: וּבְנִית שֵׁם מִזְבֵּחַ לַה' אֱלֹהֶיךָ מִזְבֵּחַ אֲבָנִים לֹא תִנְיֹף עֲלֵיהֶם בְּרִזָּל:	דברים כז, ד-ה
2	ד. בצלע	וַיִּקְבְּרוּ אֶת עֲצָמוֹת שָׂאוּל וַיהוֹנָתָן בְּנוֹ בְּאֶרֶץ בְּנִימִן בְּצִלְעַ בְּקִבְרֵ קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹל אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲתֵר אֱלֹהִים לְאֶרֶץ אַחֲרֵי כֵן:	שמואל ב כא, יד
3	א. פרעה	וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמָה מִשָּׂה וְאַהֲרֹן תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם מִמֵּעֲשׂוֹי לִכְוֹ לִסְבִּלְתֵיכֶם:	שמות ה, ד
4	ג. בעז	וְהִנֵּה בְעֵז בָּא מִבֵּית לָחֶם וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים ה' עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִבְרַכְךָ ה':	רות ב, ד
5	ב. יהושע	וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר בְּנִכְסִים רַבִּים שׁוּבוּ אֶל אֲהֲלֵיכֶם וּבְמִקְנֶה רַב מֵאֵד בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבְנַחֲשֵׁת וּבְבַרְזֵל וּבְשִׁלְמוֹת הַרְבֵּה מֵאֵד חִלְקוּ שְׁלַל אֲיָבִיכֶם עִם אַחֵיכֶם:	יהושע כב, ח
6	ב. ביהויקים	בְּיָמָיו עָלָה נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי לוֹ יְהוֹיָקִים עֶבֶד שְׁלֹשׁ שָׁנִים וַיֵּשֶׁב וַיִּמְרָד בּוֹ: וַיִּשְׁלַח ה' בּוֹ אֶת גְּדוּדֵי כַשְׂדִּים וְאֶת גְּדוּדֵי אֲרָם וְאֶת גְּדוּדֵי מוֹאָב וְאֶת גְּדוּדֵי בְנֵי עַמּוֹן וַיִּשְׁלַחֵם בַּיהוּדָה לְהֵאבִידוֹ כְּדַבַּר ה' אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עֲבַדָיו הַנְּבִיאִים:	מלכים ב כד, א-ב
7	א. מלונה	וְנוֹתְרָה בַת צִיּוֹן כְּסִפָּה בְּכֶרֶם כְּמִלּוֹנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה:	ישעיהו א, ח
8	א. את הפקיד על אנשי המלחמה	וּמִן הָעִיר לָקַח פָּקִיד אֶחָד אֲשֶׁר הוּא פָּקִיד עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְחַמְשָׁה אַנְשִׁים מֵרֵאִי פְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בְּעִיר וְאֶת הַסֵּפֶר שֶׁר הִצָּבֵא הַמִּצְבֵּא אֶת עִם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצָאִים בְּעִיר:	מלכים ב כה, יט
9	ב. ליהויקים	הוּי בְנֵה בֵּיתוֹ בְּלֹא צֶדֶק וְעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרַעְיוֹ: וְעַבְדֵי חַנָּם וּפְעֻלָּו לֹא יִתֵּן לוֹ: הָאֵמֶר אֲבָנָה לִי בֵּית מְדוּת וְעֲלִיּוֹת מְרֻחִים וְקִרְעֵ לֹ חִלּוּנֵי וְסִפּוֹן בְּאֶרֶץ וּמְשׁוּחַ בְּשִׁשֶׁר: הַתְּמַלֵּךְ כִּי אַתָּה מִתְחַרָּה בְּאֶרֶץ אֲבִיךָ הַלּוֹא אֶכֶל וְשִׁתָּה וְעִשָּׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה אֲזֵ טוֹב לוֹ: דָּן דִּין עֵינִי וְאַבְיוֹן אֲזֵ טוֹב הַלּוֹא הִיא הַדַּעַת אֲתִי נְאֻם ה': כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְךָ כִּי אִם עַל בְּצֻעַךָ וְעַל דָּם הַנָּקִי לְשִׁפּוֹךְ וְעַל הַעֲשָׂק וְעַל הַמְרוּצָה לְעִשׂוֹת: לָכֵן כֹּה אָמַר ה' אֵל יְהוֹיָקִים בֶּן יִאֲשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא יִסְפְּדוּ לוֹ הוּי אַחִי וְהוּי אֲחוֹת לֹא יִסְפְּדוּ לוֹ הוּי אָדוֹן וְהוּי הַדָּה:	ירמיהו כב, יג-יח
10	ג. ארונה	וַיֹּאמֶר אַרְוֹנָה אֶל דָּוִד יִקַּח וַיַּעַל אֶדְנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינַי רְאֵה הַבְּקָר לְעֵלָה וְהַמְרָגִים וְכֹלֵי הַבְּקָר לְעֵצִים:	שמואל ב כד, כב
11	ג. מרשעים יצא רשע	כַּאֲשֶׁר יֹאמֶר מִשַׁל הַקְּדַמְנֵי מְרַשְׁעִים יֵצֵא רָשָׁע וַיְדִי לֹא תִהְיֶה-בָּהּ.	שמואל א כד, יג
12	ב. למקרה שאבשלום יקבל את עצת אחיתופל	וַיֹּאמֶר חוּשִׁי אֶל צְדוּק וְאֶל אַבְיָתָר הַכֹּהֲנִים כִּזְזַת וְכִזְזַת יַעֲץ אַחִיתּוֹפֵל אֶת אַבְשָׁלֹם וְאֶת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִזְזַת וְכִזְזַת יַעֲצָתִי אֲנִי: וְעַתָּה שְׁלַחוּ מֵהָרָה וְהִגִּידוּ לְדָוִד לֵאמֹר אֵל תֵּלֵן הַלְיָלָה בְּעַרְבוֹת הַמִּדְבָּר וְגַם עֲבוּר תַּעֲבוּר פֶּן יִבְלַע לַמֶּלֶךְ וְלָכֵל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ: וַיְהִי אַחֲרָי לְכַתֵּם וַיַּעֲלוּ מֵהַבָּאָר וַיֵּלְכוּ וַיִּגְדוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד	שמואל ב יז, טו-טז, כא

	ויאמרו אל דוד קומו ועברו מהרה את המים כי ככה יעץ עליכם אחיתפל:		
13	ב. פלשתים	ויאמרו אם משלחים את ארון אלהי ישראל אל תשלחו אתו ריקם כי השב תשיבו לו אשם אז תרפאו ונודע לכם למה לא תסור ידו מכם: ויאמרו מה האשם אשר נשיב לו ויאמרו מספר סרני פלשתים חמשה עפלי (טחרי) זהב וחמשה עכברי זהב כי מגפה אחת לכלם ולסרניכם: ו	שמואל א ו, ג-ד
14	ב. את השארית שישאיר לישראל	כה אמר ה' כאשר ימצא התירוש באשכול ואמר אל תשחיתהו כי ברכה בו כן אעשה למען עבדי לבלתי השחית הכל: והוצאתי מיעקב זרע ומיהודה יורש הרי וירשוק בחירי ועבדי ישכנו שמה:	ישעיהו סה, ח-ט
15	ג. בתיאור של תשועת ממלכת ישראל בימי ירבעם בן יואש	בשנת חמש עשרה שנה לאמציהו בן יואש מלך יהודה מלך ירבעם בן יואש מלך ישראל בשמרון ארבעים ואחת שנה: כי ראה ה' את עני ישראל מרה מאד ואפס עצור ואפס עזוב ואין עזר לישראל:	מלכים ב יד, כג, כו
16	א. הגעת אמו אליו	ותבא בת שבע אל המלך שלמה לדבר לו על אדניהו ויקם המלך לקראתה וישתחו לה וישב על כסאו וישם כסא לאם המלך ותשב לימינו:	מלכים א ב, יט
17	ד. ירמיהו	שאלו נא וראו אם ילד זכר מדוע ראיתי כל גבר ידיו על חלציו כילדה ונהפכו כל פנים לירקון:	ירמיהו ל, ו
18	ב. מנוח	ויאמר מנוח אל מלאך ה' נעצרה נא אותך ונעשה לפניך גדי עזים:	שופטים יג, טו
19	ג. שני עשרונים	ולקחת סלת ואפית אתה שתיים עשרה חלות שני עשרונים יהיה החלה האחת:	ויקרא כד, ה
20	ד. למלך אדום	וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו: וירדו אבותינו מצרימה ונשב במצרים ימים רבים וירעו לנו מצרים ולאבותינו: ונצעק אל ה' וישמע קולנו וישלח מלאך ויצאנו ממצרים [...]:	במדבר כ, יד-טז
21	ממשרקת	וימת חשם וימלך תחתיו הוד בן בודד המכה את מדון בשדה מואב ושם עירו עוית: וימת הוד וימלך תחתיו שמלה ממשרקת:	בראשית לו, לה-לו
22	גזר	אז עלה הרם מלך גזר לעזר את לכיש ויכהו והושע ואת עמו עד בלתי השאיר לו שריד:	יהושע י, לג
23	עין רגל	ויהונתן ואחיעמץ עמדים בעין רגל והלכה השפחה והגידה להם והם ילכו והגידו למלך דוד כי לא יוכלו להראות לבוא העירה: ויצבח אדניהו צאן ובקר ומריא עם אבן הזחלת אשר אצל עין רגל ויקרא את כל אחיו בני המלך ולכל אנשי יהודה עבדי המלך:	שמואל ב יז, יז מלכים א א, ט
24	אפק	ויהי לתשובת השנה ויפקד בן הוד את ארם ויעל אפקה למלחמה עם ישראל: ובני ישראל התפקדו וכללו וילכו לקראתם ויחנו בני ישראל נגדם כשני חשפי עזים וארם מלאו את הארץ:	מלכים א כ, כו-כז
25	קרית יערים	ויעלו ויחנו בקרית יערים ביהודה על כן קראו למקום ההוא מחנה דן עד היום הנה אחרי קרית יערים:	שופטים יח, יב

חידון התנ"ך המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים-דתיים

השלב הראשון

שאלות בעקבות סרטונים

המדריך למדריך

סרטונים בנושאי חינוך במקרא ובימינו
בנושאים הבאים:

מנהיג נולד
הצבת גבולות
מתן עונשים
הנחלת זיכרון

בחלק זה יוקרנו סרטונים העוסקים בהצעות להדרכה.

לאחר כל סרטון יוצגו לשלושה מתמודדים שאלות הקשורות בנושא הסרטון.

בכל שאלה שני חלקים.

תשובה נכונה על חלק אחד תזכה את הנבחן/ת ב-8 נקודות.

תשובות נכונות על שני החלקים יזכו את הנבחן/ת ב-16 נקודות.

סרטון בנושא: מנהיג נולד

1. תחילתה של מלכות

- א. אדם שנמשח למלוכה סיפר זאת לחבריו והם תקעו בשופר ונהגו בו בגינוני מלכות – "וימָהְרוּ [...] ויתקעו בשופר". איזו פעולה נוספת הם עשו לכבודו?
- ב. באיזה מקום בארץ בישר שמואל לעם ישראל על המלכת שאול: "וירעו כל העם ויאמרו: ויחִי המֶלֶךְ"?

תשובות:

א. הם פרסו את בגדיהם מתחתיו בגרם המעלות.

ואֵלִישֶׁע הַנְּבִיא קָרָא לְאֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ חֲגֹר מְתָנִיךָ וְקַח פֶּךְ הַשֶּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדְךָ וְלֶךְ רִמְתָּ גִלְעָד. וּבָאתָ שָׁמָּה וְרָאָה שָׁם יְהוּא בֶן יְהוֹשָׁפָט בֶּן נִמְשִׁי וּבָאתָ וְהִקְמַתוּ מִתּוֹךְ אֶחָיו וְהִבִּיאתָ אֹתוֹ חֹדֶר בְּחֹדֶר. וְלִקְחָתָּ פֶךְ הַשֶּׁמֶן וַיִּצְקֶתָ עַל רֵאשׁוֹ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר ה' מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל יִשְׂרָאֵל וּפְתַחְתָּ הַדְּלֹת וְנִסְתָּה וְלֹא תִחַפֶּה. וַיֵּלֶךְ הַנָּעַר הַנָּעַר הַנְּבִיא רִמְתָּ גִלְעָד. וַיָּבֵא וְהִנֵּה שָׂרֵי הַחֵי"ל יֹשְׁבִים וַיֹּאמֶר דָּבַר לִי אֵלֶיךָ הַשֵּׁר וַיֹּאמֶר יְהוּא אֵל מִי מִכְּלָנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֶיךָ הַשֵּׁר. וַיִּקְּם וַיָּבֵא הַבַּיְתָה וַיִּצַק הַשֶּׁמֶן אֶל רֵאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל עִם ה' אֶל יִשְׂרָאֵל. וְהִכִּיתָה אֶת בֵּית אַחְזָב אֲדֹנָיךָ וְנִקְמְתִי דְמֵי עֲבָדֵי הַנְּבִיאִים וְדְמֵי כָל עֲבָדֵי ה' מִיַּד אִיזָבֵל. וְאֶבֶד כָּל בֵּית אַחְזָב וְהִכְרַתִּי לְאַחְזָב מִשְׁתֵּין בְּקִיר וְעִצּוֹר וְעִזּוֹב בְּיִשְׂרָאֵל. וְנִתַּתִּי אֶת בֵּית אַחְזָב כְּבַיִת יַרְבֵּעַם בֶּן נָבֹט וְכַבִּית בַּעֲשָׂא בֶן אַחִיָּה. וְאֶת אִיזָבֵל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים בְּחִלְקֵי יַזְרְעֵאל וְאִין קָבֵר וַיִּפְתַּח הַדְּלֹת וַיִּנָּס וַיְהוּא יָצָא אֶל עֲבָדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְׁלוֹם מִדּוֹעַ בָּא הַמִּשְׁגָּע הַזֶּה אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶם אַתֶּם יַדְעַתֶּם אֶת הָאִישׁ וְאֶת שִׁיחוֹ. וַיֹּאמְרוּ שֶׁקֶר הֲגַד נָא לָנוּ וַיֹּאמֶר כִּזְזַת אָמַר אֵלַי לֹאמַר כֹּה אָמַר ה' מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל יִשְׂרָאֵל. וַיִּמְהָרוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ בְּגָדוֹ וַיִּשִּׂימוּ תַּחְתָּיו אֶל גֶּרֶם הַמַּעְלוֹת וַיִּתְקְעוּ בַשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ מֶלֶךְ יְהוּא (מלכים ב ט, ייג)

ב. במצפה.

וַיִּצְעַק שְׁמוּאֵל אֶת הָעָם אֶל ה' הַמִּצְפָּה. וַיֹּאמֶר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי הַעֲלִיתִי אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְאֶצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל הַמַּמְלָכוֹת הַלְחָצִים אֶתְכֶם. וְאַתֶּם הַיּוֹם מֵאֲסַתֶּם אֶת אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוּא מוֹשִׁיעַ לָכֶם מִכָּל רְעוּתֵיכֶם וְצָרְתֵיכֶם וְתֹאמְרוּ לוֹ כִּי מֶלֶךְ תִּשְׁמִים עָלֵינוּ וְעַתָּה הִתִּיצְבוּ לִפְנֵי ה' לְשִׁבְטֵיכֶם וְלֵאֲלֹפִיכֶם. וַיִּקְרַב שְׁמוּאֵל אֶת כָּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכַּד שִׁבְט בְּנִימִן וַיִּקְרַב אֶת שִׁבְט בְּנִימִן לִמְשַׁפְּחָתוֹ [לְמִשְׁפַּחְתּוֹ] וְתִלְכַּד מִשְׁפַּחַת הַמְּטָרִי וַיִּלְכַּד שְׁמוּאֵל בֶּן קִישׁ וַיִּבְקֶשְׁהוּ וְלֹא נִמְצָא. וַיִּשְׁאַלְוּ עוֹד בְּה' הַבָּא עוֹד הֲלֵם אִישׁ וַיֹּאמֶר ה' הִנֵּה הוּא נֹחֵבֵא אֶל הַכְּלָיִם. וַיִּרְצוּ וַיִּקְחֵהוּ מִשָּׁם וַיִּתִּיצֵב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבֶּה מִכָּל הָעָם מִשְׁכָּמוֹ וּמַעֲלָה. וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל כָּל הָעָם הֲרֵאִיתֶם אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ ה' כִּי אִין כָּמָּהוּ בְּכָל הָעָם וַיִּרְעוּ כָּל הָעָם וַיֹּאמְרוּ וַיִּחִי הַמֶּלֶךְ ... וּבְנֵי בְלִיעֵל אָמְרוּ מָה יִשְׁעֵנוּ זֶה וַיִּבְזְהוּ וְלֹא הִבִּיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי כְּמַחְרִישׁ (שמואל א י, יז-כז)

2. מנהיגות וגמול

- א. לפני מותו, ציווה אב אחד את בנו המלך לגמול חסד עם קבוצת אנשים. איזה מעשה עשו האנשים האלה שבעבורו הם היו ראויים לגמול?
- ב. אב זה ציווה את בנו להעניש אדם ששם "דמי-מלחמה בשלם". מה היה המעשה של אדם זה, שבגללו הוא תואר כך?

תשובות:

א. הם (בני ברזלי הגלעדי) קָרְבוּ אֶל דּוֹד (עזרו לו) בברחו מפני אבשלום. (גם ייחוס המעשה לברזלי עצמו תיחשב תשובה נכונה).

וְלִבְנֵי בְרִזְלֵי הַגִּלְעָדִי תַעֲשֶׂה חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֵכְלֵי שְׁלֹחַנְךָ כִּי כֵן קָרְבוּ אֵלַי בְּבָרְחִי מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אַחִיךָ (מלכים א ב, ז)

ב. הוא (יואב) הרג את שרי צבאות ישראל (אבנר ועמשא).

גַּם אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לִי יוֹאָב בֶּן-צִרוּיָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְשָׁנֵי-שָׂרֵי צְבָאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר בֶּן-נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶן-יֵטֶר וַיְהִרְגֵם וַיִּשָּׂם דְּמֵי-מִלְחָמָה בְּשָׁלֹם וַיִּתֵּן דְּמֵי מִלְחָמָה בְּחֶגְרָתוֹ אֲשֶׁר בְּמִתְנָיו וַבְּנַעְלוֹ אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו. וְעֲשִׂיתָ כְּחֻמְתְּךָ וְלֹא-תוֹרַדְתָּ שִׁיבְתוֹ בְּשָׁלֹם שְׂאֵל (מלכים א ב, ה-ו)

3. כינון שושלת

- א. מלך אחד לא ציית להוראה שקיבל מהנביא, ובשל כך נאמר לו "ועתה ממלכתך לא תקום". מה הייתה ההוראה שהוא לא ציית לה?
- ב. "והיה אם תשמע את כל אשר אצוּךְ והלכת בדרכי ועשית הישר בעיני לשמור חקותי ומצותי [...]" והייתי עמך ובניתי לך בית נאמן". למי ניתנה ההבטחה?

תשובות:

א. **שמואל אמר לשאול לחכות שבעה ימים שבסופם יגיע אליו שמואל להקריב קרבנות; אולם שאול העלה את העולה בעצמו, לפני ששמואל הגיע.** (כל תשובה שמעידה על הבנת העניין תיחשב תשובה נכונה).

וירדת לפני הגלגל והנה אנכי ירד אליך להעלות עלות לזבח זבחי שלמים שבעת ימים תוחל עד בואי אליך והודעתי לך את אשר תעשה (שמואל א' י, ח)

ופלשתים נאספו להלחם עם ישראל שלשים אלף רכב וששת אלפים פרשים ועם כחול אשר על שפת הים לרב ויעלו ויחנו במכמש קדמת בית און. ואיש ישראל ראו כי צר לו כי נגש העם ויתחבאו העם במערות ובחוחים ובסלעים ובצרחים ובברות. ועברים עברו את הירדן ארץ גד וגלעד ושאוּל עודו בגלגל וכל העם חרדו אחריו. ויחל [ניחל] שבעת ימים למועד אשר שמואל ולא בא שמואל הגלגל ויפץ העם מעליו. ויאמר שאול הגשו אלי העלה והשלמים ויעל העלה. ויהי ככלתו להעלות העלה והנה שמואל בא ויצא שאול לקראתו לברכו. ויאמר שמואל מה עשית ויאמר שאול כי ראיתי כי נפץ העם מעלי ואתה לא באת למועד הימים ופלשתים נאספים מכמש. ואמר עתה ירדו פלשתים אלי הגלגל ופני ה' לא חליתי ואתאפק ואעלה העלה. ויאמר שמואל אל שאול נספלת לא שמרת את מצות ה' אלהיך אשר צוּךְ כי עתה הכין ה' את ממלכתך אל ישראל עד עולם. ועתה ממלכתך לא תקום בקש ה' לו איש כלבו ויצוהו ה' לנגיד על עמו כי לא שמרת את אשר צוּךְ ה' (שמואל א' יג, ה-יד)

ב. **לירבעם בן נבט.** (אחיה השילוני אמר לו דברים אלו)

ויהי בעת ההיא וירבעם יצא מירושלם וימצא אתו אחיה השילוני הנביא בדרך והוא מתכסה בשלמה חדשה ושניהם לבדם בשדה. ויתפש אחיה בשלמה החדשה אשר עליו ויקרעה שנים עשר קרעים. ויאמר לירבעם קח לך עשרה קרעים כי כה אמר ה' אלהי ישראל הנני קרע את הממלכה מיד שלמה ונתתי לך את עשרה השבטים. והשבט האחד יהיה לו למען עבדי דוד ולמען ירושלם העיר אשר בחרתי בה מכל שבטי ישראל. וען אשר עזבני וישתחוו לעשתרת אלהי צדנין לכמוש אלהי מואב ולמלכם אלהי בני עמון ולא הלכו בדרכי לעשות הישר בעיני וחקתי ומשפט קדוד אביו. ולא אקח את כל הממלכה מידו כי נשיא אשתנו כל ימי חייו למען דוד עבדי אשר בחרתי אתו אשר שמר מצותי וחקתי. ולקחתי המלוכה מיד בנו ונתתיה לך את עשרת השבטים. ולבנו אתן שבט אחד למען היות ניר לדוד עבדי כל הימים לפני בירושלם העיר אשר בחרתי לי לשוים שמי שם. ואתך אקח ומלכת בכל אשר תאזה נפשך והיית מלך על ישראל. והיה אם תשמע את כל אשר אצוּךְ והלכת בדרכי ועשית הישר בעיני לשמור חקותי ומצותי כאשר עשה דוד עבדי והייתי עמך ובניתי לך בית נאמן כאשר בניתי לדוד ונתתי לך את ישראל. ואענה את זרע דוד למען זאת אך לא כל הימים (מלכים א' יא, כט-לט)

4. מנהיגים ומנהגי אבלות

- א. על קבוצת אנשים נאמר "ויחגרו שקים במתניהם וחבלים בראשיהם". מדוע הם עשו זאת?
ב. מנהיג הגיב לדברים ששמע: "[...] וישם שק על בשרו ויצום וישכב בשק ויהלך אט – מה היה התוכן של הדברים שהוא שמע?

תשובות:

א. **כדי שמלך ישראל (אחאב) לא יהרגם / כדי להראות למלך אחאב שהם נכנעים לפניו.** (בן הדד מלך ארם ונתיניו הם שעשו זאת). (כל תשובה ברוח זו תתקבל כנכונה).

ויחננו אלה נכח אלה שבעת ימים ויהי ביום השביעי ותקרב המלחמה ויכו בני ישראל את ארם מאה אלף רגלי ביום אחד. וינסו הנותרים אפקה אל העיר ותפל החומה על עשרים ושבעה אלף איש הנותרים וכן הדד נס ויבא אל העיר חדר בחדר. ויאמרו אליו עבדיו הנה נא שמענו כי מלכי בית ישראל כי מלכי חסד הם נשימה נא שקים במתניהם וחבלים בראשנו ונצא אל מלך ישראל אולי יחיה את נפשו. ויחגרו שקים במתניהם וחבלים בראשיהם ויבאו אל מלך ישראל ויאמרו עבדך בן הדד אמר תחי נא נפשי ויאמר העודנו חי אחי הוא. והאנשים ינחשו וימיהו ויחלטו הממונו ויאמרו אחיך בן הדד ויאמר באו קחהו ויצא אליו בן הדד ויעלהו על המרכבה. ויאמר אליו הערים אשר לקח אבי מאת אביך אשיב וחוצות תשים לך בדמשק כאשר שם אבי בשמרון ואני בבירת אשלחך ויכרת לו ברית וישלחהו (מלכים א כ, כט-לד)

ב. **הוא (אחאב) שמע את נבואת הפורענות של אליהו על השמדת ביתו.** (כל תשובה ברוח זו תתקבל כנכונה).

ויהי דבר ה' אל אליהו התשבי לאמר. קום רד לקראת אחאב מלך ישראל אשר בשמרון הנה בקרם נבות אשר ירד שם לרשתו. ודברת אליו לאמר כה אמר ה' הרצחת וגם ירשת ודברת אליו לאמר כה אמר ה' במקום אשר לקקו הכלבים את דם נבות ילקו הכלבים את דמך גם אתה. ויאמר אחאב אל אליהו המצאתני איבי ויאמר מצאתי יען התמכרתי לעשות הרע בעיני ה'. הנני מבי [מביא] אליך רעה ובערתי אחריך והכרתי לאחאב משתין בקיר ועצור ועזוב בישראל. ונתתי את ביתך כבית ירבעם בן נבט וכבית בעשא בן אחיה אל הפעס אשר הכעסת ותחטא את ישראל. וגם לאיזבל דבר ה' לאמר הכלבים יאכלו את איזבל בחל יזרעאל. המת לאחאב בעיר יאכלו הכלבים והמת בשדה יאכלו עוף השמים. רק לא היה כאחאב אשר התמכר לעשות הרע בעיני ה' אשר הסתה אתו איזבל אשתו. ויתעב מאד ללכת אחרי הגללים ככל אשר עשו האמרי אשר הוריש ה' מפני בני ישראל. ויהי כשמע אחאב את הדברים האלה ויקרע בגדיו וישם שק על בשרו ויצום וישכב בשק ויהלך אט. ויהי דבר ה' אל אליהו התשבי לאמר. הראית כי נכנע אחאב מלפני יען כי נכנע מפני לא אבי [אביא] הרעה בימיו בימי בנו אביא הרעה על ביתו (מלכים א כא, יז-כט)

סרטון בנושא: גבולות

5. גבולות הארץ

- א. בימי איזה מלך התקיימה נבואת יונה בן אמתי על הרחבת גבולות ישראל?
- ב. במשך ההיסטוריה ניסו עמים רבים לפלוש לארץ ישראל. על איזה עם נאמר "ולא יספו עוד לבוא בגבול ישראל"?

תשובות:

א. בימי ירבעם השני (ירבעם בן יהואש), מלך ישראל

הוא השיב את גבול ישראל מלבוא חמת עד ים הערבה כדבר ה' אלהי ישראל אשר דבר ביד עבדו יונה בן אמת הנביא אשר מגת החפר. כי ראה ה' את עני ישראל מרה מאד ואפס עצור ואפס עזוב ואין עזר לישראל. ולא דבר ה' למחות את שם ישראל מתחת השמים ויושיעם ביד ירבעם בן יואש. ויתר דברי ירבעם וכל אשר עשה וגבורתו אשר נלחם ואשר השיב את דמשק ואת חמת ליהודה בישראל הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל (מלכים ב יד, כד-כח)

ב. על הפלישתים

ויהי שמואל מעלה העולה ופלישתים נגשו למלחמה בישראל וירעם ה' בקול גדול ביום ההוא על פלישתים ויהם וינגפו לפני ישראל. ויצאו אנשי ישראל מן המצפה ויךדפו את פלישתים ויכום עד מתחת לבית כר. ויקח שמואל אבן אחת וישם בין המצפה ובין השן ויקרא את שמה אבן העזר ויאמר עד הנה עזרנו ה'. ויכנעו הפלישתים ולא יספו עוד לבוא בגבול ישראל ותהי יד ה' בפלישתים כל ימי שמואל (שמואל א ז, ייג)

6. השפעות זרות

- הכתוב אוסר על נישואין לבני דת אחרת מחשש להשפעות זרות שיובילו לעזיבת המסורת. המלך שלמה נשא נשים נוכריות רבות, והן השפיעו עליו לבנות מקדשים עבור אלוהיהן.
- א. ציינו שם של אחד מהאלילים שעבורו נבנתה במה.
- ב. מאיזו ארץ הגיעה אמו של הירוש של שלמה?

תשובות:

- א. **עשתרת (צידונים), מלכם / מלך (עמונים / בני עמון), כמוש (מואב).** (גם ציון שמות האלילים ללא ציון העם שאליו הם משתייכים יתקבל כתשובה נכונה).
- והמלך שלמה אהב נשים נכריות רבות ואת בת פרעה מואביות עמניות אדמית צדנית חתית. מן הגוים אשר אמר ה' אל בני ישראל לא תבאו בהם והם לא יבאו בכם אכן יטו את לבבכם אחרי אלהיהם בהם דבק שלמה לאהבה. ויהי לו נשים שרות שבע מאות ופלגשים שלש מאות ויטו נשיו את לבו. ויהי לעת זקנת שלמה נשיו הטו את לבבו אחרי אלהים אחרים ולא היה לבבו שלם עם ה' אלהיו כלבב דוד אביו. וילך שלמה אחרי עשתרת אלהי צדנים ואחרי מלכם שקץ עמנים. ויעש שלמה הרע בעיני ה' ולא מלא אחרי ה' כדוד אביו. אז יבנה שלמה במה לכמוש שקץ מואב בהר אשר על פני ירושלים ולמלך שקץ בני עמון. וכן עשה לכל נשיו הנכריות מקטירות ומזבחות לאלהיהן (מלכים א יא, א-י)
- ב. **מעמון / מבני עמון.** (האישה היא נעמה העמונית, ובנם המלך הוא רחבעם).
- ורחבעם בן שלמה מלך ביהודה בן ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו ושבע עשרה שנה מלך בירושלם העיר אשר בהר ה' לשום את שמו שם מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה העמנית (מלכים א יד, כא)

7. אחריות האדם בחינוך ילדיו

- א. על אדם ששימש בתפקיד בכיר נאמר שהוא לא פעל בצורה מספקת כדי למנוע מבניו לעשות רע: "... בעון אשר ידע כי מקללים להם בניו ולא כהה בם". לפי דברי ה' לאדם זה, מה יעלה בגורלם של הבנים?
- ב. על אדם אחר נאמר "ולא הלכו בניו בדרכו [בדרכיו]". מי האיש?

תשובות:

א. **א. שניהם ימותו ביום אחד / הם לא ימשיכו את שושלת אביהם.** (האדם הוא עלי הכהן, ובניו הם חפני ופינחס).

ויבא איש אלהים אל עלי ויאמר אליו כה אמר ה' הנגלה נגליתני אל בית אביך בהיותם במצרים לבית פרעה. ובחר אתו מכל שבטי ישראל לי לכהן לעלות על מזבחי להקטיר קטרת לשאת אפוד לפני ואתנה לבית אביך את כל אשי בני ישראל. למה תבעטו בזבחי ובמנחתי אשר צייתי מעון ותכבד את בני ממיני להבריאכם מראשית כל מנחת ישראל לעמי. לכן נאם ה' אלהי ישראל אמור אמרתי ביתך ובית אביך יתהלכו לפני עד עולם ועתה נאם ה' חלילה לי כי מכבדי אכבד ובזי יקלו. הנה ימים באים וגדעתי את זרעך ואת זרע בית אביך מהיות זקן בביתך. והבטת צר מעון בכל אשר ייטיב את ישראל ולא יהיה זקן בביתך כל הימים. ואיש לא אקרית לך מעם מזבחי לכלות את עיניך ולאדיב את נפשך וכל מרבית ביתך ימותו אנשים. וזה לך האות אשר יבא אל שני בניך אל חפני ופינחס ביום אחד ימותו שניהם. והקימתי לי כהן נאמן כאשר בלבבי ובנפשי יעשה ובניתי לו בית נאמן והתהלך לפני משיחי כל הימים. והיה כל הנותר בביתך יבוא להשתחוות לו לאגורת כסף וכפר לחם ואמר ספחני נא אל אחת הכהנות לאכל פת לחם (שמואל א ב, כז-לו)

ב. **האיש הוא שמואל.** (בניו הם יואל ואביה).

ויהי כאשר זקן שמואל וישם את בניו שפטים לישראל. ויהי שם בנו הבכור יואל ושם משנהו אביה שפטים בבאר שבע. ולא הלכו בניו בדרכו [בדרכיו] ויטו אחרי הבצע ויקחו שחד ויטו משפט. ויתקבצו כל זקני ישראל ויבאו אל שמואל הרמתה. ויאמרו אליו הנה אתה זקנת ובניך לא הלכו בדרכיך עתה שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים (שמואל א ח, א-ה)

8. הפרת איסורים

- א. לאדם אחד, שהפר את המגבלות שהוטלו עליו, נאמר: "ומדוע לא שמרת את שבעת ה' ואת המצוה אשר צויתי עליך". מהי השבועה שהוא הפר?
- ב. אדם אחר ננזף על כך שהוא המרה את פי ה' – "יען כי מרית פי ה' ולא שמרת את המצוה אשר צוה ה' אלהיך". מה היה הציווי של ה' שהוא המרה?

תשובות:

א. **השבועה היא שלא יצא מירושלים.** יתקבל גם: שלא יעבור את נחל קדרון. (האיש הוא שמעי בן גרא).

וישלח המלך ויקרא לשמעיה ויאמר לו בנה לך בית בירושלם וישבת שם ולא תצא משם אנה ואנה. והיה ביום צאתך ועברת את נחל קדרון ידע תדע כי מות תמות דמך יהיה בראשך. ויאמר שמעיה למלך טוב הדבר כאשר דבר אדני המלך כן יעשה עבדך וישב שמעיה בירושלם ימים רבים (מלכים א ב, לו-לז)

ב. **לא לאכול במקום שהוא לחם ולא לשתות שם מים.** (גם תשובה חלקית תיחשב כנכונה). (האיש הוא איש האלוהים אשר בא מיהודה, בימי ירבעם). יתקבל גם: לא לשוב בדרך שבה הוא הלך.

וידבר המלך אל איש האלהים באה אתי הביתה וסעדה ואתנה לה מתת. ויאמר איש האלהים אל המלך אם תתן לי את חצי ביתך לא אבא עמך ולא אכל לחם ולא אשתה מים במקום הזה. כי כן צוה אתי בדבר ה' לאמר לא תאכל לחם ולא תשתה מים ולא תשוב בדרך אשר הלכת. וילך בדרך אחר ולא שב בדרך אשר בא בה אל בית אל. ונביא אחד זקן ישב בבית אל ויבוא בנו ויספר לו את כל המעשה אשר עשה איש האלהים היום בבית אל את הדברים אשר דבר אל המלך ויספרום לאביהם. וידבר אלהם אביהם אי זה הדרך הלק ויראו בניו את הדרך אשר הלך איש האלהים אשר בא מיהודה. ויאמר אל בניו חבשו לי החמור ויחבשו לו החמור וירכב עליו. וילך אחרי איש האלהים וימצאו ישב תחת האלה ויאמר אליו האתה איש האלהים אשר באת מיהודה ויאמר אני. ויאמר אליו לה אתי הביתה ואכל לחם. ויאמר לא אוכל לשוב אתך ולבוא אתך ולא אכל לחם ולא אשתה אתך מים במקום הזה. כי דבר אלי בדבר ה' לא תאכל לחם ולא תשתה שם מים לא תשוב ללכת בדרך אשר הלכת בה. ויאמר לו גם אני נביא כמוך ומלאך דבר אלי בדבר ה' לאמר השבהו אתך אל ביתך ויאכל לחם וישתה מים כחש לו. וישב אתו ויאכל לחם בביתו וישתה מים. והיה הם יושבים אל השלחן והיה דבר ה' אל הנביא אשר השיבו. ויקרא אל איש האלהים אשר בא מיהודה לאמר כה אמר ה' יען כי מרית פי ה' ולא שמרת את המצוה אשר צוה ה' אלהיך. ותשב ותאכל לחם ותשתה מים במקום אשר דבר אליך אל תאכל לחם ואל תשתה מים לא תבוא נבלתך אל קבר אבותיך (מלכים א יג, ז-כב)

סרטון בנושא: עונשים

9. אחריות שלטונית בין-דורית

לעתים מעשים בדור אחד משפיעים על הדורות הבאים.

א. על מעשה של מלך אחד, נענשו ישראל ברעב שנמשך שלוש שנים בימי המלך שמלך אחריו. מה היה המעשה?

ב. בימי איזה מלך היה רעב שנמשך שבע שנים: "כי קרא ה' לרעב"?

תשובות:

א. הוא (שאול המלך) הרג את הגבעונים. (הרעב היה בימי דוד המלך).

וְהִי רָעַב בַּיָּמִי דָּוִד שְׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיִּבְקֹשׁ דָּוִד אֶת פְּנֵי ה' וַיֹּאמֶר ה' אֵל שְׂאוּל וְאֵל בֵּית הַדְּמִים עַל אֲשֶׁר הִמִּית אֶת הַגְּבֻעִים. וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לַגְּבֻעִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְהַגְּבֻעִים לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה כִּי אִם מִיַּתֵּר הָאֲמֹרִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּעוּ לָהֶם וַיִּבְקֹשׁ שְׂאוּל לְהַכְתֵּם בְּקִנְאָתוֹ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהוּדָה (שמואל א כא, א-ב)

ב. בימי יהורם מלך ישראל.

וְאֵלִישֶׁעַ דִּבֶּר אֶל הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָחִיָּה אֶת בְּנֵה לְאֹמֶר קוּמִי וּלְכִי אִתִּי [אֶת] וּבֵיתְךָ וְגוּרֵי בְּאֶשׁ תִּגּוּרֵי כִּי קָרָא ה' לְרָעַב וְגַם בָּא אֶל הָאָרֶץ שְׁבַע שָׁנִים (מלכים ב ח, א)

10. עונש כאמצעי חינוכי

בסיפורים רבים בתנ"ך עונש הוא אמצעי שנועד לחנך את הנענשים.

- א. ה', בדבריו לנביא, מתאר קשר קרוב לאדם מסוים: "אֲשֶׁר בְּהֵעוֹתוֹ וְהִכְחִיתוֹ בְּשִׁבְטֵי אֲנָשִׁים וּבִנְגְעֵי בְּנֵי אָדָם". מיהו האדם שעליו מדובר?
- ב. על עיר אחת, שתושביה ספגו מכה קשה מאת ה', נאמר "וַתַּעַל שׁוֹעַת הָעִיר הַשָּׁמַיִם". על איזו עיר מדובר?

תשובות:

א. מדובר בצאצאו של דוד. יתקבל גם: שלמה.

וַיְהִי בַלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר ה' אֶל נָתָן לֵאמֹר. לָךְ וְאִמְרַתְּ אֶל עַבְדִּי אֶל דָּוִד כֹּה אָמַר ה' הֲאֵתָה תִּבְנֶה לִּי בַיִת לְשִׁבְתִּי ... כִּי יִמְלֹאוּ יְמֵיךָ וְשִׁכַבְתָּ אֶת אֲבֹתֶיךָ וְהִקִּימְתִּי אֶת זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ וְהִכִּינְתִּי אֶת מַמְלַכְתּוֹ. הוּא יִבְנֶה בַיִת לְשִׁמִּי וְכִנְנֹתִי אֶת כֶּסֶף מַמְלַכְתּוֹ עַד עוֹלָם. אֲנִי אֶהְיֶה לוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּהֵעוֹתוֹ וְהִכְחִיתוֹ בְּשִׁבְטֵי אֲנָשִׁים וּבִנְגְעֵי בְּנֵי אָדָם. וְחִסְדִּי לֹא יִסּוּר מִמֶּנּוּ כְּאֲשֶׁר הִסְרֹתִי מֵעַם שְׂאוֹל אֲשֶׁר הִסְרֹתִי מִלְפָּנַיךָ. וְנֶאֱמַן בְּיָתֶךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד עוֹלָם לְפָנַי כְּסֶאֱדָר יִהְיֶה נֶכּוֹן עַד עוֹלָם. כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְכָל הַחֲדָיוֹן הַזֶּה כֵּן דַּבֵּר נָתָן אֶל דָּוִד (שמואל ב ז, ד-ז)

ב. עקרון.

וַיִּשְׁלַח אֶת אַרְוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיְהִי כְּבוֹא אַרְוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיִּזְעַקוּ הָעֶקְרוֹנִים לֵאמֹר הִסְבוּ אֵלַי אֶת אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַמִּיתֵנִי וְאֶת עַמִּי. וַיִּשְׁלַחוּ וַיֹּאסְפוּ אֶת כָּל סַרְנֵי פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שְׁלַחוּ אֶת אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבּוּ לְמַקְמוֹ וְלֹא יָמִית אֹתִי וְאֶת עַמִּי כִּי הִיְתָה מְהוּמַת מוֹת בְּכָל הָעִיר כְּבָדָה מְאֹד יְד הָאֱלֹהִים שָׁם. וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא מָתוּ הֵכּוּ בַעֲפָלִים [בְּטַחְרִים] וַתַּעַל שׁוֹעַת הָעִיר הַשָּׁמַיִם (שמואל א ה, י-יב)

11. אחריות קולקטיבית

באירוע מסוים הביעה קבוצת אנשים חשש מפני עונש קולקטיבי, בדומה לעונש שנענשו ישראל בזמן יהושע: "הלוא עכן בן זרח מעל מעל בחרם ועל כל עדת ישראל ה'ה קצף".

א. מה היה המעשה שעורר את החשש הזה?

ב. קבוצת האנשים הזכירה בדבריה מקרה נוסף שבו נענש עם ישראל. מהו המקרה הנוסף שהם הזכירו?

תשובות:

א. הם בנו מזבח בגלילות הירדן. (החשש של עם ישראל היה שהם מתכוונים למרוד בה').

ב. את חטא בעל פעור (שבו עם ישראל זנה אחרי בנות מואב ונצמד לבעל פעור – ספר במדבר, פרק כה).

וישבו וילכו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה מאת בני ישראל משלה אשר בארץ כנען ללכת אל ארץ הגלעד אל ארץ אחזתם אשר נאחזו בה על פי ה' ביד משה. ויבאו אל גלילות הירדן אשר בארץ כנען ויבנו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה שם מזבח על הירדן מזבח גדול למראה. וישמעו בני ישראל לאמר הנה בנו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה את המזבח אל מול ארץ כנען אל גלילות הירדן אל עבר בני ישראל. וישמעו בני ישראל ויקהלו כל עדת בני ישראל שלה לעלות עליהם לצבא.

וישלחו בני ישראל אל בני ראובן ואל בני גד ואל חצי שבט מנשה אל ארץ הגלעד את פינחס בן אלעזר הכהן. ועשרה נשאים עמו נשיא אחד נשיא אחד לבית אב לכל מטות ישראל ואיש ראש בית אבותם המה לאלפי ישראל. ויבאו אל בני ראובן ואל בני גד ואל חצי שבט מנשה אל ארץ הגלעד וידברו אתם לאמר. כה אמרו כל עדת ה' מה המעל הזה אשר מעלתם באלהי ישראל לשוב היום מאחרי ה' בכנותכם לכם מזבח למרדכם היום בה'. המעט לנו את עון פעור אשר לא הטהרנו ממנו עד היום הזה ויהי הנגף בעדת ה'. ואתם תשובו היום מאחרי ה' והיה אתם תמרדו היום בה' ומחר אל כל עדת ישראל יקצף. ואך אם טמאה ארץ אחזתכם עברו לכם אל ארץ אחזת ה' אשר שכן שם משכן ה' והאחזו בתוכנו ובה' אל תמרדו ואתנו אל תמרדו בבנותכם לכם מזבח מבלעד מזבח ה' אלהינו. הלוא עכן בן זרח מעל מעל בחרם ועל כל עדת ישראל ה'ה קצף והוא איש אחד לא גוע בעונו.

ויענו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה וידברו את ראשי אלפי ישראל. אל אלהים ה' אל אלהים ה' הוא ידע וישראל הוא ידע אם במרד ואם במעל בה' אל תושיענו היום הזה. לבנות לנו מזבח לשוב מאחרי ה' ואם להעלות עליו עולה ומנחה ואם לעשות עליו זבח שלמים ה' הוא יבקש. ואם לא מדאגה מדבר עשינו את זאת לאמר מחר יאמרו בניכם לבנינו לאמר מה לכם ולה' אלהי ישראל. וגבול נתן ה' בינו וביניכם בני ראובן ובני גד את הירדן אין לכם חלק בה' והשביתו בניכם את בנינו לבלתי ירא את ה'. ונאמר נעשה נא לנו לבנות את המזבח לא לעולה ולא לזבח. כי עד הוא בינו וביניכם ובין דרותינו אחרינו לעבד את עבדת ה' לפנינו בעלותינו ובזבחינו ובשלמינו ולא יאמרו בניכם מחר לבנינו אין לכם חלק בה'. ונאמר והיה כי יאמרו אלינו ואל דרותינו מחר ואמרנו ראו את תבנית מזבח ה' אשר עשו אבותינו לא לעולה ולא לזבח כי עד הוא בינו וביניכם. חלילה לנו ממנו למרד בה' ולשוב היום מאחרי ה' לבנות מזבח לעלה למנחה ולזבח מלבד מזבח ה' אלהינו אשר לפני משכנו. (יהושע כב, ט-כט)

12. לקיחת אחריות וצידוק הדין

- א. אדם אחד לקח אחריות על מעשיו ואמר: "חטאתי מאד אשר עשיתי ועתה ה' העביר נא את עון עבדך כי נספלתני מאד". מה היה החטא של אדם זה?
- ב. באחת ממכות מצרים פרעה מצדיק על עצמו את הדין, ואומר למשה ולאהרון: "חטאתי הפעם ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים". על איזו מכה מעשר המכות מדובר?

תשובות:

- א. **ספירת העם.** (האדם הוא דוד המלך).
ויסוף אף ה' לחרות בישראל ויסת את דוד בהם לאמר לך מנה את ישראל ואת יהודה. ויאמר המלך אל יואב שר החיל אשר אתו שוט נא בכל שבטי ישראל מדין ועד באר שבע ופקדו את העם וידעתי את מספר העם ... ויג יב דוד אתו אחרי כן ספר את העם ויאמר דוד אל ה' חטאתי מאד אשר עשיתי ועתה ה' העביר נא את עון עבדך כי נספלתני מאד ... ויאמר דוד אל ה' בראתו את המלאך המכה בעם ויאמר הנה אנכי חטאתי ואנכי העויתי ואלה הצאן מה עשו תהי נא ידך בי ובבית אבי (שמואל ב כד, א-יז)

ב. מכת ברד.

ויאמר ה' אל משה נטה את ידך על השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על האדם ועל בהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים. ויט משה את מטהו על השמים וה' נתן קלת וברד ותהלק אש ארצה וימטר ה' ברד על ארץ מצרים. ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד כבד מאד אשר לא היה כמהו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי. ויג הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה ואת כל עשב השדה הפה הברד ואת כל עץ השדה שבר. רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד. וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן ויאמר אליהם חטאתי הפעם ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים. העתירו אל ה' ורב מהית קלית אלהים וברד ואשלקה אתכם ולא תספון לעמד (שמות ט, כב-כח)

סרטון בנושא: זיכרון

13. הנצחה על ידי כתיבה

- א. על קינת דוד על שאול ויהונתן נאמר שהיא כתובה על ספר הישר: "וַיֹּאמֶר לְלִמְד בְּנֵי יְהוּדָה קִשְׁת הַנָּה כְּתוּבָה עַל סֵפֶר הַיִּשְׂרָאֵל". על איזה מאורע היסטורי אָחַב נאמר "הֲלֹא הִיא כְּתוּבָה עַל סֵפֶר הַיִּשְׂרָאֵל"?
- ב. מנהיג אחד דיבר בפני העם, ואז כתב בספר את הדברים שאמר: "וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר וַיִּנַּח לְפָנָיו ה'". מה היה תוכנם של הדברים הללו?

תשובות:

- א. על האירוע שבו ביקש יהושע "שִׁמְשׁ בְּגָבְעוֹן דוֹם וַיִּרַח בְּעֵמֶק אֵילֹון".
אז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לְה' בַּיּוֹם תַּת ה' אֶת הָאָמְרִי לְפָנָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לְעֵינָיו יִשְׂרָאֵל שִׁמְשׁ בְּגָבְעוֹן דוֹם וַיִּרַח בְּעֵמֶק אֵילֹון. וַיִּדְּם הַשִּׁמְשׁ וַיִּרַח עֵמֶד עַד יָקָם גּוֹי אִיִּבְיוֹ הֲלֹא הִיא כְּתוּבָה עַל סֵפֶר הַיִּשְׂרָאֵל וַיַּעֲמֵד הַשִּׁמְשׁ בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם וְלֹא אָץ לָבוֹא כִּיּוֹם תָּמִים. וְלֹא הָיָה כִּיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו לְשִׁמְעַה ה' בְּקוֹל אִישׁ כִּי ה' נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל (יהושע י, יב-יד)
- ב. הוא (שמואל) אמר וכתב את משפט המלוכה.
וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל הָעָם אֶת מִשְׁפַּט הַמְּלָכָה וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר וַיִּנַּח לְפָנָיו ה' וַיִּשְׁלַח שְׁמוּאֵל אֶת כָּל הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ (שמואל א, כה)

14. סיפורים היסטוריים

- א. אדם אחד מזכיר בדבריו סיפורים שונים של הצלת ישראל: "וישלח ה' את ירבעל ואת בְּדַן ואת יפתח ואת שמואל ויצל אתכם מיד איביכם מסביב ותשבו בטח". איזה מסר מבקש הדובר להעביר לעם באמצעות סיפורים אלו?
- ב. אישה אחת השוותה אדם אחד לרוצח מן העבר. מיהו הרוצח מהעבר?

תשובות:

א. **הדובר (שמואל) מנסה להראות מדוע בקשת העם להמליך עליהם מלך אינה דבר טוב.** סיפורי התשועה מתארים מצב שבו ה' הוא המציל את ישראל מיד אויביהם (על ידי מושיעים שהוא שולח), כך שהוא למעשה משמש מלך, ואילו המלך שעם ישראל מבקשים עתה עלול להיתפס כתחליף למלכותו של ה' (כל תשובה ברוח זו, שמלמדת על הבנת הקטע, תתקבל כנכונה).
ויאמר שמואל אל העם ה' אשר עשה את משה ואת אהרן ואשר העלה את אבותיכם מארץ מצרים. ועתה התיצבו ואשפטה אתכם לפני ה' את כל צדקות ה' אשר עשה אתכם ואת אבותיכם. כאשר בא יעקב מצרים ויצעקו אבותיכם אל ה' וישלח ה' את משה ואת אהרן ויציאו את אבותיכם ממצרים וישבום במקום הזה. וישכחו את ה' אלהיהם וימכרו אתם ביד סיסרא שר צבא חצור וכיד פלשתים וכיד מלך מואב וילחמו בהם. ויצעקו אל ה' ויאמר [ויאמרו] חטאנו כי עזבנו את ה' ונעבד את הבעלים ואת העשתרות ועתה הצילנו מיד איבינו ונעבדך. וישלח ה' את ירבעל ואת בְּדַן ואת יפתח ואת שמואל ויצל אתכם מיד איביכם מסביב ותשבו בטח. ותראו כי נחש מלך בני עמון בא עליכם ותאמרו לי לא כי מלך ימלך עלינו וה' אלהיכם מלכם. ועתה הנה המלך אשר בחרתם אשר שאלתם והנה נתן ה' עליכם מלך. אם תיראו את ה' ועבדתם אתו ושמעתם בקולו ולא תמרו את פי ה' והייתם גם אתם וגם המלך אשר מלך עליכם אחר ה' אלהיכם. ואם לא תשמעו בקול ה' ומריתם את פי ה' והייתה יד ה' בכם ובאבותיכם. גם עתה התיצבו וראו את הדבר הגדול הזה אשר ה' עשה לעיניכם. הלוא קציר חטים היום אקרא אל ה' ויתן קלות ומטר ודעו וראו כי רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני ה' לשאול לכם מלך (שמואל א יב, ו-יז)

ב. **זמרי.** (איזבל השוותה את יהוא לזמרי לפני שנהרגה).

ויבוא יהוא יזרעאלה ואיזבל שמעה ותשם בפונה עיניה ותיטב את ראשה ותשקף בעד החלון. ויהוא בא בשער ותאמר השלום זמרי הרג אדניו. וישא פניו אל החלון ויאמר מי אתי מי וישקיפו אליו שנים שלשה סריסים. ויאמר שמטהו [שמטוה] וישמטוה ויז מדמה אל הקיר ואל הסוסים וירמסנה. ויבא ויאכל וישת ויאמר פקדו נא את הארורה הזאת וקברוה כי בת מלך היא. וילכו לקברה ולא מצאו בה כי אם הגלגלת והרגלים וכפות הידים. וישבו ויגידו לו ויאמר דבר ה' הוא אשר דבר ביד עבדו אליהו התשבי לאמר בחלק יזרעאל יאכלו הכלבים את בשר איזבל. והיית [והייתה] נבלת איזבל כדמן על פני השדה בחלק יזרעאל אשר לא יאמרו זאת איזבל (מלכים ב ט, ל-לז)

15. לזכור את ה'

א. נביא אחד, כשהיה שרוי במצוקה, נזכר בה' ושאל עידוד מהאמונה: "בהתעטף עלי נפשי את ה' זכרתי". מהי המצוקה שבה היה שרוי הנביא?

ב. על אדם אחד שהיה נתון בצרה נאמר "ויתחזק ... בה' אלהיו". מהי הצרה שבה היה נתון?

תשובות:

א. הוא (יונה) היה במעי הדגה.

וימן ה' דג גדול לבלע את יונה ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות. ויתפלל יונה אל ה' אלהיו ממעי הדגה. ויאמר קראתי מצרה לי אל ה' ויענני מבטן שאול שועתי שמעת קולי. ותשליכני מצולה בלבב ימים ונהר יסבבני כל משברי וגליו עלי עברו. ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך אה אוסיף להביט אל היכל קדשך. אפפוני מים עד נפש תהום יסבבני סוף חבוש לראשי. לקצבי הרים ירדתי הארץ ברחיה בעדי לעולם ותעל משחת חיי ה' אלהי. בהתעטף עלי נפשי את ה' זכרתי ותבוא אליך תפילתי אל היכל קדשך. משמרים הבלי שוא חסדם יעזבו. ואני בקול תודה אצבחה לך אשר נדרתי אשלמה ישועתה לה'. ויאמר ה' לדג ויקא את יונה אל היבשה (יונה ב, א-יא)

ב. **עמלקים שרפו את צקלג באש ולקחו בשבי את הנשים והילדים של דוד ואנשיו; ואנשיו של דוד רצו לסקלו עקב כך.** (גם תשובה חלקית, עם אזכור של השבי בלבד או הרצון להרוג את דוד בלבד, תתקבל כנכונה).

ויהי בבא דוד ואנשיו צקלג ביום השלישי ועמלקי פשטו אל נגב ואל צקלג וישרפו אתה באש. וישבו את הנשים אשר בה מקטן ועד גדול לא המיתו איש וינהגו וילכו לדרךם. ויבא דוד ואנשיו אל העיר והנה שרופה באש ונשיהם ובניהם ובנותיהם נשבו. וישא דוד והעם אשר אתו את קולם ויבכו עד אשר אין בהם כח לבכות. ושתי נשי דוד נשבו אחינעם היזרעלית ואביגיל אשת נבל הפרמלי. ותצר לדוד מאד כי אמרו העם לסקלו כי מרה נפש כל העם איש על בנו [בניו] ועל בנותיו ויתחזק דוד בה' אלהיו (שמואל א ל, א-ו)

16. ההיסטוריה זוכרת

- א. עוול שגרם מלך אחד הוזכר שנים לאחר מכן: "כי זָכַר אָנִי וְאַתָּה אֶת רֹכְבֵים צְמָדִים אַחֲרַי [...] וְהָ נָשָׂא עֲלָיו אֶת הַמִּשָּׂא הַזֶּה". מהו העוול שגרם המלך?
- ב. בספר מלכים נהוג להשוות את מלכי יהודה לדוד. פעם אחת, בתיאור דרכו של אחד ממלכי יהודה, מוזכר גם חטאו של דוד: "אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד אֶת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ה' וְלֹא סָר מִכָּל אֲשֶׁר צִוָּהוּ כָּל יְמֵי חַיָּיו רַק בַּדְּבַר אֲוִרְיָה הַחֲתָי". מיהו מלך יהודה שלגביו מופיע התיאור הזה של דוד?

תשובות:

א. **הָרַג נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאֲלִי**. (גם התשובה "הרג נבות ובניו" תתקבל כנכונה). (המלך שגרם את העוול הוא אחאב מלך ישראל, והדובר הוא יהוא – שהרג את יהורם, בנו של אחאב).

וְיִהְיֶה מִלֵּא יָדוֹ בַקֶּשֶׁת וַיָּה אֶת יְהוֹרָם בֵּין זָרְעָיו וַיֵּצֵא הַחֲצִי מִלְּבוֹ וַיִּקְרַע בְּרֹכְבוֹ. וַיֹּאמֶר אֶל בְּדָקָר שְׁלֹשָׁה [שְׁלֹשׁוֹן] שָׂא הַשְּׁלֵכָהוּ בַחֲלֻקֶּת שְׂדֵה נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאֲלִי כִי זָכַר אָנִי וְאַתָּה אֶת רֹכְבֵים צְמָדִים אַחֲרַי אַחֲאָב אָבִיו וְהָ נָשָׂא עֲלָיו אֶת הַמִּשָּׂא הַזֶּה. אִם לֹא אֶת דְּמֵי נְבוֹת וְאֶת דְּמֵי בְנָיו רָאִיתִי אֲמַשׁ נְאֻם ה' וְשִׁלַּמְתִּי לָךְ בַּחֲלֻקָּה הַזֹּאת נְאֻם ה' וְעַתָּה שָׂא הַשְּׁלֵכָהוּ בַחֲלֻקָּה כְּדָבָר ה' (מלכים ב ט, כד-כו)

ב. **אָבִים (בן רחבעם)**.

וּבִשְׁנַת שְׁמֹנֶה עָשָׂרָה לְמֶלֶךְ יִרְבֵּעָם בֶּן נְבָט מֶלֶךְ אָבִים עַל יְהוּדָה. שְׁלֹשׁ שָׁנִים מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אָמוֹ מַעֲכָה בַת אָבִישָׁלוֹם. וַיֵּלֶךְ בְּכָל חַטָּאוֹת אָבִיו אֲשֶׁר עָשָׂה לְפָנָיו וְלֹא הָיָה לָבֹב שְׁלֹם עִם ה' אֱלֹהָיו כְּלָבֵב דָּוִד אָבִיו. כִּי לְמַעַן דָּוִד נָתַן ה' אֱלֹהָיו לוֹ נִיר בִּירוּשָׁלַם לְהַקִּים אֶת בְּנוֹ אַחֲרָיו וְלְהַעֲמִיד אֶת יְרוּשָׁלַם. אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד אֶת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ה' וְלֹא סָר מִכָּל אֲשֶׁר צִוָּהוּ כָּל יְמֵי חַיָּיו רַק בַּדְּבַר אֲוִרְיָה הַחֲתָי (מלכים א טו, א-ה)

החידון המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים-דתיים

השלב השני

משחק מחשב

מקצועות לימוד

בכל קטגוריה 4 שאלות. יש לענות על כל השאלות בתוך 60 שניות.
כל תשובה נכונה תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.
תשובות נכונות על כל 4 השאלות יזכו את הנבחן/ת ב-20 נקודות.

1. מוסיקה ושירה

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	באיזה אירוע נאמר: "ותבקע הארץ בקולם?"	בהמלכת שלמה	מלכים א א, לט-מ ויקח צדוק הכהן את קרן השמן מן האהל וימשח את שלמה ויתקעו בשופר ויאמרו כל העם יחי המלך שלמה: ויעלו כל העם אחריו והעם מחללים בחללים ושמחים שמחה גדולה ותבקע הארץ בקולם:
2	את מה חגגו "בתפים בשמחה ובשלישים"?	את הניצחון על פלשתים, אן את הריגת גלית	שמואל א יח, ו ויהי בבואם בשוב דוד מהכות את הפלשתי ותצאנה הנשים מכל ערי ישראל לשור [לשיר] והמחלות לקראת שאול המלך בתפים בשמחה ובשלישים:
3	"וינו כף". לכבוד מי?	לכבוד יואש (בהמלכת יואש)	מלכים ב יא, יב-יד ויוצא את בן המלך ויתן עליו את הנזר ואת העדות וימלכו אתו וימשחהו וינו כף ויאמרו יחי המלך: ותשמע עתליה את קול הרצין העם ותבא אל העם בית ה': ותרא והנה המלך עמד על העמוד כמשפט והשרים והחצצרות אל המלך וכל עם הארץ שמח ותקע בחצצרות ותקע עתליה את בגדיה ותקרא קשר קשר:
4	"השיר יהיה לכם כליל התקדש חג". איזה כלי נגינה משמש לתיאור השמחה העתידית?	חליל	ישעיה ל, כט השיר יהיה לכם כליל התקדש חג ושמחת לבב כהולך בחליל לבוא בהר ה' אל צור ישראל:

2. בישול ומזון

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	"ותקח קמח ותלש ותפרו מצות" – למי הוגש המזון?	לשאל ולעבדיו (גם התשובה "שאל" תיחשב תשובה מלאה)	שמואל א כח, כד-כה ולאשה עגל מרבק בבית ותמהר ותזבחה ותקח קמח ותלש ותפרו מצות: ותגש לפני שאל ולפני עבדיו ויאכלו [...]:
2	מי קרא "לאחיו לאכל לחם"?	יעקב	בראשית לא, נד ויזבח יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל לחם ויאכלו לחם וילינו בהר:
3	איזו אוכל הושם בפרור?	מרק	שופטים ו, יז-יט ויאמר אליו אם נא מצאתי חן בעיניך ועשית לי אות שאתה מדבר עמי: אל נא תמש מזזה עד באי אליך והצאתי את מנחתי והנחתי לפניך ויאמר אנכי אשב עד שובך: וגדעון בא ויעש גדי עדים ואיפת קמח מצות הבשר שם בסל והמרק שם בפרור ויוצא אליו אל תחת האלה ויגש:
4	מה "יאכל כל הנותר בקרב הארץ"?	חמאה ודבש (מספיק להזכיר את אחד הפריטים)	ישעיהו ז, כא-כב והיה ביום ההוא יתיה איש עגלת בקר ושתי צאן: והיה מרב עשות חלב יאכל חמאה כי חמאה ודבש יאכל כל הנותר בקרב הארץ:

3. רפואה

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	מי הגיע לבקר את אביו החולה?	יוסף (יתקבל גם: שלמה)	בראשית מח, א-ב וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה וַיִּקְחָה אֶת שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת מְנַשֶּׁה וְאֶת אֶפְרַיִם: וַיִּגְדַּל לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמֶּטָה:
2	מי בא לבקר אדם ש"חלה את חליו אשר ימות בו"?	יואש/ יהואש	מלכים ב יג, יד וְאֶלְיָשָׁע חָלָה אֶת חָלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ וַיֵּרֶד אֵלָיו יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶרֶךְ עַל פְּנָיו וַיֹּאמֶר אָבִי אָבִי רֹכֵב יִשְׂרָאֵל וּפְרָשָׁיו:
3	איזה אדם "חלה את רגליו" כשהזדקן?	אסא	מלכים א טו, כג וַיֵּתֶר כָּל דְּבָרֵי אֶסָא וְכָל גְּבוּרָתוֹ וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָעֲרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלֵא הֵמָּה כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה רַק לְעֵת זְקֻנָתוֹ חָלָה אֶת רַגְלָיו:
4	מי אמר: "חזקו ידים רפות וברכים כשלות אמצו"?	ישעיהו	ישעיהו לה, ג-ד חֲזִקוּ יָדַיִם וּבְרָכִים כְּשָׁלוֹת אֲמִצּוּ: אָמְרוּ לְנַמְהָרֵי לֵב חֲזִקוּ אֵל תִּירְאוּ הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נִקְּמָם יְבוֹא גְמוּלָה אֲלֵהֶם הוּא יְבוֹא וַיִּשְׁעֲכֶם:

4. משחק ותאטרון

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	מי התבקשה להסוות את זהותה – "קומי נא והשתנית?"	אשת ירבעם	מלכים א יד, ב וַיֹּאמֶר יִרְבֵּעַם לְאִשְׁתּוֹ קוּמִי נָא וְהִשְׁתַּנִּית וְלֹא יֵדְעוּ כִּי אֲנִי [אֶת] אִשְׁתְּ יִרְבֵּעַם וְהִלַּכְתְּ שְׁלֵה הַנָּה שֵׁם אַחֲיָהּ הַנְּבִיא הוּא דַבֵּר עָלַי לְמֶלֶךְ עַל הָעַם הַזֶּה:
2	במה השתמש נביא מוכה כדי להסתיר את זהותו?	באפר (הוא שם אפר על עיניו)	מלכים א כ, לה-לח וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים אָמַר אֶל רְעֵהוּ בְּדַבַּר ה' הַכִּינִי נָא וַיִּמָּאֵן הָאִישׁ לְהַכְתּוֹ: וַיֹּאמֶר לוֹ יְעֹן אֲשֶׁר לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' הַנֶּגֶד הוֹלֵךְ מֵאֲתֵי וְהַכָּה הָאֲרִיָּה וַיִּלֶךְ מֵאֲצִלוֹ וַיִּמְצָאֵהוּ הָאֲרִיָּה וַיִּכְהוּ: וַיִּמְצָא אִישׁ אֶחָר וַיֹּאמֶר הַכִּינִי נָא וַיִּכְהוּ הָאִישׁ הַכָּה וּפָצַע: וַיִּלֶךְ הַנְּבִיא וַיַּעֲמֵד לְמֶלֶךְ עַל הַדֶּרֶךְ וַיִּתְחַפֵּשׂ בְּאָפֶר עַל עֵינָיו:
3	מי לבש "בגדים אחרים"?	שאול	שמואל א כח, ח וַיִּתְחַפֵּשׂ שְׂאוּל וַיִּלְבֹּשׂ בְּגָדִים אַחֲרָיִם וַיִּלֶךְ הוּא וּשְׁנֵי אַנְשָׁיִם עִמּוֹ וַיָּבֹאוּ אֶל הָאִשָּׁה לִילָה וַיֹּאמֶר קְסוּמִי (קְסָמִי-) נָא לִי בְּאוֹב וְהַעֲלִי לִי אֵת אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֶיךָ:
4	מלך אחד התחפש בשעת קרב. היכן נערך קרב זה?	ברמת גלעד	מלכים א כב, כט-ל וַיַּעַל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹשֶׁפֶט מֶלֶךְ יְהוּדָה רָמַת גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוֹשֶׁפֶט הַתְּחַפֵּשׂ וְבֹא בְּמִלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בְּמִלְחָמָה:

5. בניין

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	מי בנה "שתיים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל"?	משה	שמות כד, ד וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת כָּל דְּבָרֵי ה' וַיִּשְׁכַּם בְּבִקְרֹוּ וַיִּבֶן מִצְבַּח תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עָשָׂרָה מִצְבֹּת לְשָׁנַיִם עָשָׂר שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל:
2	מי בנה מזבח הדומה בתבניתו למזבח הנמצא בדמשק?	אוריה הכוהן	מלכים ב טז, י-יא וַיִּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אַחַז לִקְרֹאת תְּגִלַּת פְּלֶאֶסָר מֶלֶךְ אַשּׁוּר דּוֹמְשֶׁק וַיֵּרָא אֶת הַמִּצְבָּח אֲשֶׁר בְּדַמְשֶׁק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחַז אֶל אֹרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת דַּמּוֹת הַמִּצְבָּח וְאֶת תְּבִנֹתָיו לְכָל מַעֲשָׂהּ: וַיִּבֶן אֹרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת הַמִּצְבָּח כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחַז מִדַּמְשֶׁק כִּן עָשָׂה אֹרִיָּה הַכֹּהֵן עַד בּוֹא הַמֶּלֶךְ אַחַז מִדַּמְשֶׁק:
3	שנהב הוא חומר יקר מאוד. מי בנה בית שן?	אחאב	מלכים א כב, לט וַיִּתֵּר דְּבָרֵי אַחְאָב וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל הָעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלֹוא הֵם כְּתוּבִים עַל סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל:
4	מי האשים אדם בבניית בית "בלא צדק"?	ירמיהו	ירמיהו כב, יג-יז הוֹי בְּנֵה בֵּיתוֹ בְּלֹא צְדָק וְעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרַעְיוֹ: יַעֲבֹד חֲנָם וּפְעֵלוֹ לֹא יִתֵּן לוֹ: הָאֵמֶר אֲבָנָה לִי בֵּית מִדּוֹת וְעֲלִיּוֹת מְרֻחִים וְקִרְעֵ לֹו חִלּוּנֵי וְסַפּוֹן בְּאֶרֶז וּמְשׁוֹחַ בְּשֶׁשֶׁר: הַתְּמַלֵּךְ כִּי אַתָּה מִתְחַרָּה בְּאֶרֶז אֲבִיךָ הֲלֹוא אֶכֶל וְשִׁתָּה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה אֲז טוֹב לוֹ: דָּן דִּין עֲנִי וְאַבְיוֹן אֲז טוֹב הֲלֹוא הִיא הַדַּעַת אֹתִי נְאֻם ה': כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְךָ כִּי אִם עַל בְּצַעַךָ וְעַל דַּם הַנְּקִי לְשִׁפּוֹךְ וְעַל הַעֲשָׂק וְעַל הַמְרוֹצָה לַעֲשׂוֹת:

6. יחסים בינלאומיים

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	מי גרם למלך ארם להפך את הברית בין ארם לישראל?	אסא	מלכים א טו, יח-כ וַיִּקַּח אֲסָא אֶת כָּל הַכֶּסֶף וְהִזְהִיב הַנוֹתָרִים בְּאוֹצְרוֹת בֵּית ה' וְאֶת אוֹצְרוֹת בֵּית מֶלֶךְ [הַמֶּלֶךְ] וַיִּתְּנֵם בְּיַד עֲבָדָיו וַיִּשְׁלַחֵם הַמֶּלֶךְ אֲסָא אֶל בֶּן הַדָּד בֶּן טַבְרֶמֶן בֶּן חֲזִיוִן מֶלֶךְ אֲרָם הַיֹּשֵׁב בְּדַמְשֶׁק לֵאמֹר: בְּרִית בֵּינִי וּבֵינְךָ בֵּין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שְׁלַחְתִּי לְךָ שְׂחָד כֶּסֶף וְזָהָב לְךָ הַפֶּרָה אֶת בְּרִיתְךָ אֶת בְּעֵשָׂא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֶה מֵעֵלָי: וַיִּשְׁמַע בֶּן הַדָּד אֶל הַמֶּלֶךְ אֲסָא וַיִּשְׁלַח אֶת שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר לוֹ עַל עַרְי יִשְׂרָאֵל וַיָּר אֶת עֵינָיו וְאֶת דָּן וְאֶת אֶבֶל בֵּית מַעֲכָה וְאֶת כָּל כְּנָרוֹת עַל כָּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי:
2	מי הכה "את עמלק ויצל את ישראל מיד שסוהו"?	שאול	שמואל א יד, מז-מח וְשָׁאוּל לָכַד הַמְּלוּכָה עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּלְחֶם סָבִיב בְּכָל אֹיְבָיו בְּמוֹאָב וּבְכַנְזִי עַמּוֹן וּבְאַדּוּם וּבְמִלְכֵי צוּבָה וּבְפִלְשְׁתִּים וּבְכָל אֲשֶׁר יִפְנֶה יְרֻשִׁיעַ: וַיַּעַשׂ חַיִּל וַיָּר אֶת עַמְלֵק וַיִּצַּל אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד שִׁסְהוֹ:
3	לפי הנביא, את מי זממו רצין מלך ארם ופקח בן רמליהו להמליך ביהודה?	את בן טבאל	ישעיהו ז, ג-ו וַיֹּאמֶר ה' אֵל יִשְׁעִיָהוּ: צֵא נָא לִקְרֹאת אַחַז [...] וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הַשְּׁמֵר וְהִשְׁקֵט אַל תִּירָא וּלְבַבְךָ אַל יִרָךְ מִשְׁנֵי זַנְבוֹת הָאוֹדִים הַעֲשִׂנִים הָאֵלֶּה בְּחָרִי אִף רָצִין וְאָרָם וּבֶן רַמְלִיָהוּ: יַעַן כִּי יַעַץ עָלֶיךָ אָרָם רָעָה אֲפָרַיִם וּבֶן רַמְלִיָהוּ לֵאמֹר: נַעֲלֶה בִיהוּדָה וְנִקְיָצְנָה וּנְבַקְעֶנָה אֵלֵינוּ וְנִמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֶת בֶּן טַבְּאֵל:
4	בימי מי היה "שלום בין ישראל ובין האמרי"?	בימי שמואל	שמואל א ז, יג-יד וַיִּכְנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים וְלֹא יָסְפוּ עוֹד לְבוֹא בְּגְבוּל יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי יַד ה' בְּפִלְשְׁתִּים כָּל יְמֵי שְׁמוּאֵל: וַתִּשְׁבְּנָה הָעָרִים אֲשֶׁר לָקְחוּ פְּלִשְׁתִּים מֵאֶת יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל מִעֶקְרוֹן וְעַד גֵּת וְאֶת גְּבוּלָן הִצִּיל יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שְׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין הָאֲמֹרִי:

7. כלכלה

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	מי רצה "ללכת אופירה לזהב", אך לא הצליח בכך?	יהושפט	מלכים א כב, מט-נ יהושפט עשר [עשה] אניות תרשיש ללכת אופירה לזהב ולא הלך כי נשברה [נשברו] אניות בעציון גבר: אז אמר אחזיהו בן אחאב אל יהושפט ילכו עבדי עם עבדיך באניות ולא אבה יהושפט:
2	מלך אחד אסף כסף מבני העם לפי יכולותיהם: "איש כערכו נגש את הכסף". מי המלך?	יהויקים (או: אליקים)	מלכים ב כג, לג-לה ויאסרוהו פרעה נכה ברבלה בארץ חמת במלך [ממלה] בירושלם ויתן ענש על הארץ מאה כפר כסף וכפר זהב: וימלך פרעה נכה את אליקים בן יאשיהו תחת יאשיהו אביו ויסב את שמו יהויקים ואת יהואחז לקח ויבא מצרים וימת שם: והכסף והזהב נתן יהויקים לפרעה אך העריף את הארץ לתת את הכסף על פי פרעה איש כערכו נגש את הכסף ואת הזהב את עם הארץ לתת לפרעה נכה:
3	מלך אחד חילק את המס למלך הזר בין "כל גבורי החיל". מי היה המלך שחילק?	מנחם (בן גדי)	מלכים ב טו, יט-כ בא פול מלך אשור על הארץ ויתן מנחם לפול אלף כפר כסף להיות ידיו אתו להחזיק הממלכה בידי: ויצא מנחם את הכסף על ישראל על כל גבורי החיל לתת למלך אשור חמשים שקלים כסף לאיש אחד וישב מלך אשור ולא עמד שם בארץ:
4	מהם שמותיהן של "ערי הדרך" שמהן לקח דוד נחשת הרבה מאד?	בטח, ברתני (מספיק להזכיר אחת מהן)	שמואל ב ח, ז-ח ויקח דוד את שלטי הזהב אשר היו אל עבדי הדרך ויביאם ירושלם: ומבטח ומברתני ערי הדרך לקח המלך דוד נחשת הרבה מאד:

8. חקלאות

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	אילו אנשים הומתו "בַּתְּחִלַּת קְצִיר שְׁעָרִים"?	צאצאי שאול (הגבעונים המיתו שבעה מצאצאיו של שאול)	שמואל ב כא, ח-ט וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת שְׁנֵי בָנָיו רֹצְפָה בֵּת אִיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל אֶת אַרְמֹנִי וְאֶת מַפְבֹּשֶׁת וְאֶת חַמָּשֶׁת בָּנָיו מִיֶּכֶל בֵּת שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה לְעַדְרִיאֵל בֶּן בְּרִזְלִי הַמְּחִלְתִּי: וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגְּבַעֲנִים וַיִּקְיַעֵם בְּהָר לִפְנֵי ה' וַיִּפְּלוּ שִׁבְעָתִים [שְׁבַעֲתָם] יְחָד וְהֵם [וְהֵמָּה] הִמָּתוּ בַיּוֹם קְצִיר בְּרֹאשֵׁי תַחֲלַת [בַּתְּחִלַּת] קְצִיר שְׁעָרִים:
2	מה ראו אנשים שהיו "קְצָרִים קְצִיר חֲטִיִּם בְּעַמְקָ?"	את ארון ה' (שהגיע משדה פלשתים)	שמואל א ו, יג וּבַיּוֹם שָׁמַשׁ קְצָרִים קְצִיר חֲטִיִּם בְּעַמְקָ וַיִּשְׂאוּ אֶת עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ אֶת הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לְרֹאוֹת:
3	פחדו של מי מתואר כך: "וַיֵּנַע לִבּוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי יַעַר מִפְּנֵי רוּחַ"?	של בית דוד/ של ממלכת יהודה/ של אחז (כל אחת מהתשובות תתקבל)	ישעיהו ז, א-ד וַיְהִי בַיּוֹם אַחַז בֶּן יוֹתָם בֶּן עֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רָצִין מֶלֶךְ אֲרָם וּפְקַח בֶּן רַמְלִיָּהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לְמַלְחָמָה עָלָיָהּ וְלֹא יָכַל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ: וַיִּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל אֶפְרַיִם וַיֵּנַע לִבּוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי יַעַר מִפְּנֵי רוּחַ: וַיֹּאמֶר ה' אֵל יִשְׁעִיָּהוּ צֵא נָא לְקִרְאֵת אַחַז אֶתְּהָ וּשְׂאֵר יְשׁוּב בְּנֵי אֵל קִצָּה תַעֲלֵת הַבְּרִכָּה הָעֲלִיוֹנָה אֵל מִסְּלַת שָׂדֶה כּוֹבֵס: וְאִמְרַתְּ אֵלָיו הַשְּׁמֵר וְהַשְׁקֵט אֵל תִּירָא וּלְבַבְךָ אֵל יִרְךָ מִשְׁנֵי זַנְבוֹת הָאוֹדִים הָעֹשִׂיִּים הָאֵלֶּה בְּחָרֵי אֶף רָצִין וְאֲרָם וּבֶן רַמְלִיָּהוּ:
4	אילו עצים מתוארים בפי הנביא ככאלו ש"בְּשִׁלְכָת מִצְבָּת בָּם"?	אלה ואלון (מספיק להזכיר אחד מהם)	ישעיהו ו, יג וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרְיָה וְשִׁבְּהָ וְהִיְתָה לְבַעַר כְּאֵלֶּה וּכְאֵלוֹן אֲשֶׁר בְּשִׁלְכָת מִצְבָּת בָּם זָרַע קִדָּשׁ מִצְבָּתָהּ:

9. היסטוריה

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	מה הונח "לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי"?	מטה אהרון	במדבר יז, כב-כה וַיִּנַּח מֹשֶׁה אֶת הַמִּטַּת לְפָנָיו ה' בְּאֵהָל הָעֵדוּת: וַיְהִי מִמִּחֲרַת וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל אֵהָל הָעֵדוּת וַהֲנִה פָּרַח מִטֵּה אֶהָרָן לְבֵית לְוִי וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמִּטַּת מִלְּפָנָיו ה' אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטֵּהוּ: וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֲשֵׁב אֶת מִטֵּה אֶהָרָן לְפָנָיו הָעֵדוּת לְמִשְׁמַרְתָּ לְאוֹת לְבָנֵי מְרִי וְתִכַּל תִּלְוֹנֹתֶם מֵעַלִּי וְלֹא יִמָּתוּ:
2	יצא למלחמה נגד ישראל, בטענה שישראל לקחו את ארצו שנים רבות קודם לכן	מלך בני עמון	שופטים יא, יב-יג וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכָיו אֶל מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן לֵאמֹר מֶה לִּי וְלָךְ כִּי בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל מַלְאָכָיו יִפְתָּח כִּי לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת אֲרָצִי בְעֵלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד הַיַּבֵּק וְעַד הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הֲשִׁיבָה אֶתְהֶן בְּשָׁלוֹם:
3	"ולמה תכבדו את לבבכם כאשר כבדו מצרים ופרעה את לבם" – למי ניתנה עצה זו?	לפלשתים	שמואל א ו, ב-ג, ה-ו וַיִּקְרְאוּ פְּלִשְׁתִּים לְכַהֲנֵים וְלַקְּסָמִים לֵאמֹר מֶה נַעֲשֶׂה לְאַרְוֹן ה' הַדֹּעֵנוּ בְּמָה נִשְׁלַחְנוּ לְמַקְוָמוֹ: וַיֹּאמְרוּ אִם מִשְׁלָחִים אֶת אַרְוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵל תִּשְׁלַחוּ אֹתוֹ רִיקָם [...] וְנִתַּתֶּם לְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּבוֹד אוֹלֵי יָקַל אֶת יָדוֹ מֵעֲלֵיכֶם וּמֵעַל אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל אֲרָצְכֶם: וְלָמָּה תִּכְבְּדוּ אֶת לְבַבְכֶם כְּאִשֶּׁר כְּבָדוּ מִצְרַיִם וּפְרַעֲהָ אֶת לְבָם הַלּוֹא כְּאִשֶּׁר הִתְעַלַּל בָּהֶם וַיִּשְׁלַחוּם וַיִּלְכוּ:
4	מי הזכיר: "אשר שמת אתות ומפיתים בארץ מצרים עד היום הזה"?	ירמיהו	ירמיהו לב, כ-כא אֲשֶׁר שָׁמַת אֹתוֹת וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבְאַדָּם וַתַּעֲשֶׂה לָךְ שֵׁם כִּיּוֹם הַזֶּה: וַתֵּצֵא אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיַד חֲזָקָה וּבְאַזְרוּעַ נְטוּיָהּ וּבְמוֹרָא גָדוֹל:

10. ידיעת הארץ

מספר	שאלה	תשובה	מקור
1	אדם אחד שקיבל במתנה ערים שלא מצאו חן בעיניו, קרא להן "ארץ כבול". באיזה אזור בארץ נמצאת "ארץ כבול"?	בגליל	מלכים א ט, יא-יג [...] אַז יִתֵּן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְחִירָם עֲשָׂרִים עִיר בְּאֶרֶץ הַגִּלְיָל: וַיֵּצֵא חִירָם מִצֹּר לְרֵאוֹת אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר נָתַן לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו: וַיֹּאמֶר מָה הָעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי אֲחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ כְּבוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
2	"וַיָּבֵא יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵת הַהִיא וַיִּכְרַת אֶת הָעֵנְקִים" – באילו ערים נשארו ענקים לאחר מכן?	בעזה, בגת, באשדוד (מספיק להזכיר אחת מהן)	יהושע יא, כא-כב וַיָּבֵא יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵת הַהִיא וַיִּכְרַת אֶת הָעֵנְקִים מִן הַהָר מִן חֶבְרוֹן מִן דָּבָר מִן עֲנָב וּמִפֶּל הַר יְהוּדָה וּמִפֶּל הַר יִשְׂרָאֵל עִם עָרֵיהֶם הַחֲרִימִם יְהוֹשֻׁעַ: לֹא נֹתַר עֲנָקִים בְּאֶרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעֵזָה בְּגַת וּבְאֲשְׁדוֹד נִשְׁאָרוּ:
3	מה נמצא "בין קדש ובין ברד"?	באר לחי ראוי	בראשית טז, יא-יד וַיֹּאמֶר לָהּ מְלֵאכָה ה' הִנֵּה הָרָה וַיִּלְדֶּת בֵּן וַקְרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמַעֵאל כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנָנָה: וְהוּא יְהִי פְּרָא אָדָם יָדוּ בְּכָל יוֹד כָּל בּוֹ וְעַל פְּנֵי כָּל אֲחִיו יִשְׁכֵּן: וַתִּקְרָא שֵׁם ה' הַדְּבָר אֲלֵיהָ אֵתָה אֵל רְאִי כִּי אָמְרָה הַגֵּם הַלֵּם רְאִיתִי אַחֲרַי רְאִי: עַל כֵּן קָרָא לְבָאֵר לְבָאֵר לַחֲי רְאִי הִנֵּה בֵּין קָדֵשׁ וּבֵין בְּרָד:
4	"וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׂרָק ה' לְצָבוֹב [...] וְלְדַבּוּרָה" – מאילו מקומות יגיעו בעלי החיים הללו?	ממצרים, מאשור (מספיק להזכיר אחת מהן)	ישעיהו ז, יח-יט וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׂרָק ה' לְצָבוֹב אֲשֶׁר בְּקִצָּה יֵאָרִי מִצְרַיִם וְלְדַבּוּרָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר: וּבָאוּ וַנְּחֹוּ כָלֶם בְּנִחְלֵי הַבְּתוֹת וּבְנִקְיֵי הַסְּלַעִים וּבְכָל הַנְּעֻצּוֹצִים וּבְכָל הַנְּהַלְלִים:

חידון התנ"ך המחוזי הפומבי לבתי הספר הממלכתיים-דתיים

השלב השלישי
שלב השאלה הזוהה
לא הביישן למד

בחלק זה יישאלו המתמודדים שבע שאלות זהות בכתב.
כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד/ת ב-2 נקודות.
תשובות נכונות על כל השאלות יזכו את המתמודד/ת ב-14 נקודות.
הגבלת זמן: למתמודדים יהיו לכל היותר 2 דקות להשיב על השאלות.

1	מי ביקש: "ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲגֵד נָא לְעַבְדְּךָ...?"	דוד	שמואל א כג, י-יב: וַיֹּאמֶר דָּוִד ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמַע שְׁמֵעַ עַבְדְּךָ כִּי מִבְּקֶשׁ שְׂאוּל לָבֹא אֶל קַעֲיִלָה לְשַׁחֵת לְעִיר בְּעֵבוּרֵי: הַיִּסְגְּרֵנִי בְּעַלֵי קַעֲיִלָה בְּיַד הַיֵּרֶד שְׂאוּל כְּאִשֶׁר שָׁמַע עַבְדְּךָ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲגֵד נָא לְעַבְדְּךָ וַיֹּאמֶר ה' יֵרֵד: וַיֹּאמֶר דָּוִד הַיִּסְגְּרוּ בְּעַלֵי קַעֲיִלָה אֹתִי וְאֶת אָנְשֵׁי בֵּית שְׂאוּל וַיֹּאמֶר ה' יִסְגְּרוּ:
2	"וַיֵּשִׁיבוּ אֶת הַמֶּלֶךְ דָּבָר" – מי המלך?	יאשיהו	מלכים ב כב, יח-כ: וְאֵל מֶלֶךְ יְהוּדָה הִשְׁלַח אֶתְכֶם לְדַרְשׁ אֶת ה' כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ: יַעַן רַךְ לְבָבְךָ וְתִכְנַע מִפְּנֵי ה' בְּשִׁמְעֶךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל יֹשְׁבָיו לְהִיּוֹת לְשִׁמָּה וְלִקְלָלָה וְתִקְרַע אֶת בְּגָדֶיךָ וְתִבְכֶּה לְפָנַי וְגַם אֲנֹכִי שָׁמַעְתִּי נָאִם ה': לִכֵּן הִנְנִי אֹסֵף עָלֶיךָ וְנִאֲסַפְתִּי אֶל קְבֻרָתְךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא תִרְאִינָה עֵינֶיךָ בְּכָל הָרְעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּשִׁיבוּ אֶת הַמֶּלֶךְ דָּבָר:
3	לפי הנביא, למה נמשל "מורה שקר"?	לזנב	ישעיהו ט, יג-טו: וַיִּכְרַת ה' מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וְזָנָב כֹּפֶה וְאֶגְמוֹן יוֹם אֶחָד: זָקֵן וְנִשְׂוֹא פָּנִים הוּא הָרֹאשׁ וְנִבְיֵא מוֹרָה שֶׁקֶר הוּא הַזָּנָב: וַיְהִי מֵאֲשֶׁר־יִהְיֶה הָעָם הַזֶּה מִתְעִים וּמֵאֲשֶׁר־יוֹ מִבְּלָעִים:
4	מי הבטיח: "וכל אשר בלבבך אגיד לך"?	שמואל	שמואל א ט, יט: וַיַּעַן שְׂמוּאֵל אֶת שְׂאוּל וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי הִרְאֵה עֲלַי לְפָנַי הַבְּמָה וְאֶכְלֶתֶם עִמִּי הַיּוֹם וְשַׁלַּחְתִּיךָ בַּבֶּקֶר וְכָל אֲשֶׁר בְּלִבְבְּךָ אֶגִּיד לָךְ:
5	מי ביקשו מאדם: "שאל נא באלהים...?"	משלחת בני דן	שופטים יח, ב, ה: וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי דָן מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אַנְשִׁים מִקְּצוֹתֵם אַנְשִׁים בְּנֵי חִיל מִצְרָעָה וּמֵאֲשֶׁתֹּאֵל לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ וְלַחְקֹרָה וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם לִכְנוּ חֻקְרוּ אֶת הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הָרֹאשִׁים עַד בֵּית מִיכָה וַיְלִינוּ שָׁם: [...] וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׂאֵל נָא בְּאֱלֹהִים וְנִדְעָה הַתְּצִלִּים דְּרַכְנוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ הַלְכִים עֲלֵיהֶם:
6	על אילו <u>שני</u> אנשים שונים נאמר: "ויחל... את פני ה'?"	על משה; על איש האלוהים אשר בא מיהודה (בימי ירבעם); על יהואחז (אזכור שני אנשים יספיק. <u>לכל אזכור תינתן נקודה</u>)	שמות לב, יא-יב: וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פָּנָיו ה' אֱלֹהֵיו וַיֹּאמֶר לְמָה ה' יַחְרָה אִפְךָ בְּעַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכַח גְּדוֹל וּבְיַד חֲזָקָה: לְמָה יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצֵאתָ אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם וְלָכֵן יִכְרְמוּ אֶת פָּנָיו הַזֵּאת מִשֶׁבַּח מִחֲרוֹן אִפְךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמְּךָ: מלכים א יג, ד-ח: וַיְהִי כִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶת דְּבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית אֵל וַיִּשְׁלַח יִרְבְּעָם אֶת יָדוֹ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר תִּפְּשֵׁהוּ וְתִיבֵשׂ יָדוֹ אֲשֶׁר שָׁלַח עָלָיו וְלֹא יִכַּל לְהִשִּׁיבָה אֵלָיו: וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרַע וַיִּשְׁפֹּךְ הַדָּשָׁן מִן הַמִּזְבֵּחַ כַּמִּוֶּפֶת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֱלֹהִים בְּדַבַּר ה': וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֵל אִישׁ הָאֱלֹהִים חַל נָא אֶת פָּנָיו ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בְּעַדִּי וְתִשָּׁב יָדִי אֵלַי וַיַּחַל אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת פָּנָיו ה' וְתִשָּׁב יָדִי:

<p>הַמֶּלֶךְ אֱלֹהֵינוּ וַתְּהִי כְּבָרָאשְׁנָה: מלכים ב יג, ג-ד: וַיַּחַר אָף ה' בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכֵּד בֶּן הַדָּד בֶּן חֲזָאֵל כָּל הַיָּמִים: וַיַּחַל יְהוֹאָחָז אֶת פָּנָיו ה' וַיִּשְׁמַע אֱלֹהֵי ה' כִּי רָאָה אֶת לַחֲץ יִשְׂרָאֵל כִּי לַחֲץ אֲתָם מֶלֶךְ אֲרָם:</p>			
<p>שמואל א יד, כד-מג: וַאִישׁ יִשְׂרָאֵל נָגַשׁ בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּאָל שְׂאוּל אֶת הָעֵם לֵאמֹר אַרְוֹר הָאִישׁ אֲשֶׁר יֹאכַל לֶחֶם עַד הָעֶרֶב וְנִקְמַתִּי מֵאִיִּבִי וְלֹא טַעַם כָּל הָעֵם לֶחֶם ... וַיּוֹנֵתֵן לֹא שָׁמַע בְּהַשְׁבִּיעַ אֲבִיו אֶת הָעֵם וַיִּשְׁלַח אֶת קֶצֶה הַמִּטָּה אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּטְבַּל אוֹתָהּ בַּיַּעֲרֹת הַדְּבָשׁ וַיֵּשֶׁב יָדוֹ אֶל פִּי וַתִּרְאֶנָּה [וַתִּאֲרָנָה] עֵינָיו ... וַיִּשְׂאֵל שְׂאוּל בְּאֵלֵהִים הַאֲרֹד אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים הַתְּתַנֵּם בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָנָהוּ בַּיּוֹם הַהוּא. וַיֹּאמֶר שְׂאוּל גִּשּׁוּ הֵלֶם כָּל פְּנוֹת הָעֵם וְדַעוּ וְרֹאוּ בְּמָה הֵיטָה הַחֲטָאת הַזֹּאת הַיּוֹם ... וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֵל יוֹנֵתֵן הַגִּידָה לִּי מָה עָשִׂיתָ וַיַּגֵּד לוֹ יוֹנֵתֵן וַיֹּאמֶר טַעַם טַעַמְתִּי בְּקֶצֶה הַמִּטָּה אֲשֶׁר בְּיָדִי מֵעַט דְּבַשׁ הִנְנִי אֲמוֹת</p>	<p>משום שיונתן אכל דבש, בעוד ששאוּל השביע את העם לבל יאכלו עד הערב. (כל תשובה שמעידה על הבנת העניין תתקבל כנכונה)</p>	<p>אדם ששאל באלוהים לא קיבל מענה: "ולא ענהו ביום ההוא". מדוע אלוהים לא ענה?</p>	<p>7</p>